

TITLUL IV: COOPERAREA ECONOMICĂ ȘI ALTE TIPURI DE COOPERARE SECTORIALĂ		
CAPITOLUL 1. REFORMA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE		
Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – 20 măsuri Nr. de măsuri realizate – 10 măsuri Nr. de măsuri nerealizate – 10 măsuri Nivelul de armonizare a <i>acquis</i> -ului conform AA în % din total – N/A Nivelul de realizare a acțiunilor în % - 50%		
REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<i>Elaborarea și realizarea de către fiecare autoritate publică a planurilor de instruire (externă și internă) a funcționarilor publici:</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Ordinului MAI cu privire la organizarea procesului de formare profesională continuă. 	Instruirea în cadrul orelor de pregătire profesională și a cursurilor organizate în vederea dezvoltării capacităților de prestare a serviciilor eficiente și de calitate.	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea domeniilor prioritare care urmează a fi introduse în planurile de formare profesională.
<i>Crearea și/sau actualizarea fișelor serviciilor publice în portalul servicii.gov.md</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Actualizarea permanentă a fișelor serviciilor publice pe portalul www.servicii.gov.md 	Creșterea eficienței furnizării de servicii pentru cetățeni	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unui plan de acțiuni în care se vor stabili etapele de aderare la rețeaua Registrului Comercial Europ.
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea e-serviciilor sectoriale (e-Viza, e-Factura fiscală) 	<ul style="list-style-type: none"> Obținerea rapidă a informației, fără a sta în rând Accesul activ la Registrul imobilelor 	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Strategiei de reformă a administrației publice.
<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea și aplicarea în autoritățile publice a unui proces eficient de planificare strategică (3 ani) și operațională (1 an) 	Aplicarea mecanismului de motivare a funcționarilor publici, prin oferirea unui sport pentru performanța obținută	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și aprobarea proiectului de lege cu privire la serviciile publice.
<ul style="list-style-type: none"> Digitizarea arhivei Stării Civile 	Are loc digitizarea Arhivei Stării Civile/perioada veche – alte 9 mln. acte care vor fi digitizate până la finele a . 2016. La finele semestrului I, 2015 au fost digitizate 1.8 mln acte.	<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Regulilor de procedură ale Guvernului. <p>Notă: A fost elaborat proiectul legii cu privire la actele normative de către Min. Justiției.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea transparenței și sporirea accesului la funcțiile publice vacante prin utilizarea Portalului guvernamental www.cariere.gov.md. 	În anul 2015 au fost plasate 903 anunțuri.	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și aprobarea metodologiei privind reingineria serviciilor publice:
<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unui studiu analitic al serviciului public din țară de către instituțiile europene (SIGMA) cu elaborarea ulterioară a acțiunilor de rigoare privind conformarea la principiile europene de administrare. 	Raportul poate fi accesat la http://www.slideshare.net/SIGMA2013/sigma-comparative-study-civil-service-professionalisation-in-the-european-eastern-neighbourhoodfinal-report25112014	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și aprobarea metodologiei universale de stabilire a tarifelor pentru serviciile publice prestate.
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012-2015, aprobat prin Legea nr. 68 din 5 		<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Strategiei cu privire la diaspora 2025: Proiectul HG privind aprobarea Strategiei și Planului de acțiuni,

aprilie 2012.		traducerea lor în limba rusă este în redactare la Directia documentare.
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea strategiilor sectoriale de descentralizare. 	Au fost constituite grupurile de lucru pentru descentralizare în cadrul Min. Finanțelor; Min. Economiei; Min. Educației; Min. Sănătății; MMPSF; Min. Culturii; Min. Mediului; MAI; MAIA; MDRC.	

CAPITOLUL 2. DIALOGUL ECONOMIC

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **4 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **4 măsuri (inclusiv 3 măsuri cu caracter „pe parcurs”, „anual”)**
 Nr. de măsuri nerealizate – **0 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **90 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> În contextul dialogului economic RM-UE, reprezentanții BNM au beneficiat de asistență TAIEX sub diferite forme (misiune de experți – 2, vizite de studii – 3). Lansarea în iunie 2015 a proiectului UE de twinning <i>Consolidarea capacității Băncii Naționale a Moldovei în domeniul reglementării și supravegherii bancare</i> Consolidarea dialogului economic RM-UE în cadrul formatelor instituționalizate de cooperare: <ul style="list-style-type: none"> - Consiliul de Asociere din (16.03.2015); - Comitetul de Asociere în configurația comerț (05.03.2015 și 22.10.2015); - Clusterul I al Sub-comitetului pentru cooperare economică și sectorială instituit conform AA (23-24.07.2015); - I reuniune a Comitetului de Asociere RM-UE (19.10.2015). 	<p>Consolidarea dialogului între RM și UE cu referire la subiectele privind: sectorul financiar-bancar, împărtășirea viziunilor asupra problemelor existente în domeniu, măsurilor și instrumentelor necesare pentru soluționarea acestora.</p> <p>Asistare și oferirea schimbului de experiență în vederea implementării cerințelor Acordului Basel II/III.</p>	

CAPITOLUL 3. DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE, CONTABILITATE ȘI AUDIT ȘI GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **7+1 măsuri cu caracter continuu**
 Nr. de măsuri realizate – **5 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **3 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **63 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> A fost adoptată Legea nr. 106 din 28.05.2015 pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni (Monitorul Oficial nr.150-159/313 din 19.06.2015). 	Aducerea în concordanță a prevederilor Legii privind societățile pe acțiuni cu Legea nr.171 din 11.07.2012 privind piața de capital ce vizează societățile pe acțiuni care cad sub calificativul de entitate de interes public și tranzacționarea	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unui proiect de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în scopul armonizării legislației naționale la Directiva 2009/101/CE și

	valorilor mobiliare emise de acestea, auditarea situațiilor financiare, reglementarea tranzacțiilor de proporții și tranzacțiilor cu conflict de interese, protejarea intereselor patrimoniale ale tuturor acționarilor, etc	Directiva 77/91/CEE, abrogată prin Directiva 2012/30/UE
• Prin Hotărârea CNPF nr. 67/10 din 24.12.2015 a fost aprobat Codul de guvernanță corporativă	Conformarea cadrului juridic și de reglementare aferent guvernantei corporative în societățile pe acțiuni standardelor internaționale de guvernanță corporativă, precum și regulilor și recomandărilor UE în acest domeniu, asigurării și protecției drepturilor și intereselor legitime ale acționarilor	• Elaborarea unui proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistra-rea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în scopul armoni-zării legislației naționale la Directiva 89/666/CEE.
• Aprobarea prin HG nr. 790 din 28 octombrie 2015 a proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care se completează Legea nr.220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice		• Elaborarea și promovarea amendamentelor la Codul civil, în partea ce ține de transpunerea Directivei 2008/122/CE privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revînzare și de schimb.

CAPITOLUL 4. OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ, POLITICA SOCIALĂ ȘI EGALITATEA DE ȘANSE

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **11+5 măsuri cu caracter continuu**

Nr. de măsuri realizate – **5 măsuri**

Nr. de măsuri nerealizate – **11 măsuri**

Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**

Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **31 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<i>Introducerea măsurilor temporare speciale pentru a asigura o reprezentare echitabilă a femeilor și bărbaților în structurile decizionale</i>		
• Organizarea pe 01.12.2015 a întrevederii dintre conducerea MAI și reprezentanții Institutului pentru Securitate Includivă din SUA cu privire la necesitatea asigurării reprezentării echitabile a femeilor în domeniile de securitate.	Consolidarea priorităților de colaborare în vederea reprezentării echitabile a femeilor și bărbaților în structurile decizionale.	
<i>Continuarea dialogului între partenerii sociali în domeniul construcțiilor</i>		
• Au fost organizate 2 ședințe a Comisiei tripartite în domeniul construcțiilor.	Au fost dezbătute problemele ce țin de modificarea și completarea Convenției colective, semnată de MDRC, Sindicate și Patronate „CONDRU-MAT”; mersul elaborării și avizării proiectului Codului Urbanismului și Construcțiilor,	

<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unui mecanism de stimulare a angajatorilor pentru angajarea persoanelor cu dizabilități 	<p>chestiunile ce țin de stabilirea tarifelor pentru lucrările de construcții-montaj, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> Creșterea numărului de angajare a persoanelor cu dizabilități; Organizarea în premieră, în luna octombrie, 2014 a Târgului locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități (organizat de Asociația Copiilor Surzi din Moldova în parteneriat cu Agenția Națională); Colaborarea cu ONG-uri, inclusiv: Asociația „MOTIVAȚIE”, AO „Eco-Rezeni”, Asociația Copiilor Surzi din Moldova, Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare etc.; Reglementarea activității de reabilitare profesională a șomerilor cu dizabilități; scopul cărora este recuperarea sau compensarea funcțiilor dereglate ale organismului și capacității de muncă, care din cauza stării de sănătate în interacțiune cu diverse împrejurări nu își poate desfășura activitatea de muncă conform calificării. 	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Studiului de evaluare a implementării Strategiei Naționale privind politicile de ocupare a forței de muncă 2007-2015.
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea anuală a Rapoartelor de monitorizare privind gradul de implementare a Programului național de asigurare a egalității de gen pe anii 2010-2015 		<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Strategiei nouă pentru ocuparea forței de muncă. <p>Notă: A fost instituit grupul de lucru cu privire la elaborarea Strategiei și aprobat prin Ordinul ministerului nr. 187 din 24 noiembrie 2015. A fost elaborat raportul privind realizarea în anii 2007 - 2015 a Strategiei naționale privind politicile de ocupare a forței de muncă.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea Hotărârea Guvernului nr. 61 din 06.03.2015 cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat. 		<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea proiectului Legii pentru modificarea și completarea Codului muncii al RM <p>Notă: Proiectul de lege a fost elaborat, definitivat și prezentat Guvernului pentru aprobare prin scrisoarea MMPSF nr. 02/2087 din 30 decembrie 2015.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Inițierea negocierilor pe marginea acordurilor bilaterale de securitate socială. 	<ul style="list-style-type: none"> În perioada 27-30 aprilie, la Istanbul, au fost finalizate negocierile pe marginea proiectului Acordului în domeniul securității sociale între RM și R.Turcia. În perioada 18-20 mai 2015 la Bruxelles au fost negociate formularele și la 20 mai a fost semnat Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea Acordului în domeniul securității sociale dintre RM și Regatul Belgiei. Prin HG 258 din 18.05.2015 a fost aprobată semnarea Aranjamentului Administrativ. Prin Legea nr.127 din 02.07.2015 RM a ratificat Acordul între RM și R. Lituania în domeniul protecției sociale, semnat la 1.10.2014. La 4.10.2015 Acordul a intrat în vigoare. 	

	<p>- La 20.10.2015 a avut loc atelierul de lucru moldo-italian pe subiectele gestionării migrației și securității sociale a migrantilor.</p> <p>- Proiectul Acordului între RM și Statul Israel în domeniul securității sociale a fost consultat cu instituțiile naționale relevante.</p> <p>- A fost elaborat și consultat cu instituțiile naționale de resort proiectul Acordului între RM și R.Elenă în domeniul securității sociale. Consultările moldo-elene pe marginea proiectului preconizate pentru 15-17.09.2015 au fost contramandate de către partea elenă.</p>	
--	---	--

CAPITOLUL 5. PROTECȚIA CONSUMATORILOR

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **6 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **5 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **1 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total –**100%**¹
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 –**3**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **83 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 422 din 12 decembrie 2006 privind securitatea generală a produselor). 	Crearea unui mecanism de asigurare a cerințelor generale de siguranță a produselor plasate pe piață.	Adoptarea amendamentelor la Codul Civil (amendamente privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revînzare și de schimb)
<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea în I lectură a proiectului de lege pentru modificarea și completarea Codului Civil (restanta) 	Stabilirea normelor de protecție a consumatorilor în cadrul prestării serviciilor turistice.	
<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea în I lectură a proiectului de lege privind drepturile consumatorilor la încheierea contractelor. (restanta) 	Asigurarea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor și stabilirea unor cerințe unice privind informațiile precontractuale la prestarea serviciilor către consumator.	
<ul style="list-style-type: none"> • Hotărîrea Guvernului nr. 966 din 18 septembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului privind modul de indicare a prețurilor produselor oferite consumatorilor spre comercializare. 	Protecția intereselor economice a consumatorilor privind stabilirea unor reguli de prezentare a prețului unitar pentru produsele preambalate care permite consumatorilor de a face o alegere a produsului în dependență de prețul avantajos.	
<ul style="list-style-type: none"> • Legea nr. 157 din 18 iulie 2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum 	Stabilirea unor reguli standard de informare a consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile	

¹ Transpunerea Directivei 98/6/CE a PE și a Consiliului din 16.02.1988 privind protecția consumatorului prin indicarea prețurilor produselor oferite consumatorilor

CAPITOLUL 6: STATISTICI

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **12 măsuri**

Nr. de măsuri realizate – **5 măsuri**

Nr. de măsuri nerealizate – **7 măsuri**

Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**

Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **42 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> În contextul elaborării unui nou Sistem Informațional aferent conturilor internaționale ale Republicii Moldova (MBP6, FMI 2009), BNM a lucrat la proiectarea și testarea aplicației noi de elaborare a Conturilor Internaționale (conform MBP6), în special a efectuat testul final al modulului de introducere în Cont Financiar (CF) al BP și Poziția Investițională Internațională (PII) al aplicației noi de elaborare a Conturilor Internaționale (conform MBP6), precum și a actualizat algoritmi și armonizat, în corespundere cu normele metodologice recent modificate (conform MBP6), denumirile indicatorilor rapoartelor de ieșire. 	<p>Preluarea experienței europene, bazate pe directivele UE din domeniu, în vederea producerii, în cadrul statisticii Conturilor Internaționale a statisticii Investițiilor Străine Directe atât în baza principiului active-pasive, conform cerințelor MBP6, cât și suplimentar conform principiului direcțional (în Țară - peste hotare).</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Au fost elaborate Normele Metodologice de compilare a BP conform MBP6 și actualizate normele metodologice pentru compilarea PII și Datoriei Externe (DE), baza informațională a statisticii Conturilor Internaționale (CI) – au fost plasate pe web BNM și editate în cadrul Anuarului statistica CI pentru anul 2014 		
<p>Producerea datelor statistice în profil regional conform cerințelor UE și practicilor avansate ale țărilor membre ale UE. Producerea indicatorilor macroeconomici regionali:</p>		
<ul style="list-style-type: none"> În perioada anilor 2013-2014, în cadrul Biroului Național de Statistică, a fost implementat proiectul „Îmbunătățirea disponibilității și credibilității statisticilor regionale pentru factorii de decizie din Republica Moldova”, în valoare de 183 mii Euro. 	<p>Factorii de decizie din Republica Moldova iau decizii bazate pe dovezi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unei serii de indicatori macroeconomici în conformitate cu standardele internaționale și compatibili pe plan internațional, elaborați în conformitate cu metodologia SCN 2008/ESA 2010 cum ar fi: <ul style="list-style-type: none"> a) produsul intern brut; b) venitul național brut; c) venitul disponibil brut; etc.
<ul style="list-style-type: none"> La finele anului 2014 a fost lansat Proiectul UE „Îmbunătățirea statisticii regionale în RM”, în valoare de 2 mil. Euro. 	<p>Utilizatorii de date statistice oficiale elaborează politici publice eficiente. Regiunile RM sunt organizate conform regulamentului UE NUTS.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unui curriculum și instituționalizarea cursurilor de instruire profesională continuă în cadrul BNS

<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea indicatorilor macroeconomici în prețurile medii ale anului precedent și prețurile anului de bază 	Posibilitatea comparării rezultatelor obținute cu trimestrele perioadei curente	<ul style="list-style-type: none"> Reanimarea Consiliului Statistic prin includerea activității acestuia în procesul de luare a deciziilor
<ul style="list-style-type: none"> Actualizarea metadatelor și politici de diseminare 	Facilitarea utilizării indicatorilor statistici pentru diferite grupuri de utilizatori	<ul style="list-style-type: none"> Introducerea modificărilor și completărilor în Legea cu privire la statistica oficială, la aspectele ce țin inclusiv de independența profesională a directorului general al Biroului Național de Statistică conform principiilor fundamentale ale statisticii oficiale, precum și a Codului Statistic European de Bune Practici)
<ul style="list-style-type: none"> Participarea personalului antrenat în prelucrarea și elaborarea indicilor statistici la cursuri de instruire specializate, cum ar fi: <ul style="list-style-type: none"> a) cursul de instruire privind managementul; b) cursul de instruire „Statistica în acțiune” (STAC); c) cursul introductiv de instruire privind conturile regionale, în cadrul proiectului „Îmbunătățirea statisticii regionale în Republica Moldova (ENPI/2014/349-632”, ASEM (principalul rezultat al conturilor regionale va fi elaborarea indicatorului macroeconomic – Produsul Regional Brut); Seminarul Național privind dialogul Utilizatori –Producători de statistică regională „Introducere în statistica regională în contextul politicilor publice”, organizat în cadrul Proiectului „Îmbunătățirea statisticilor regionale în RM va (ENPI/2014/349-632)” 	Îmbunătățirea capacității personalului statistic de a elabora date statistice calitative.	<ul style="list-style-type: none"> Re-inițierea discuțiilor cu EUROSTAT privind procesul de armonizare a sistemului național de statistică la Culegerea de cerințe statistice ale UE
<ul style="list-style-type: none"> Participarea anuală în cadrul seminarului de nivel înalt organizat de către Comisia Europeană (EUROSTAT) 	Alinierea la recomandările Comisiei Europene (EUROSTAT) privind statistica.	
<ul style="list-style-type: none"> Participarea anuală în cadrul Conferinței Statisticienilor Europeni 	Participarea la comisiile UE.	
<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea participării Biroului Național de Statistică în cadrul grupului de experți <i>Business Register</i> 	Cunoștințe căpătate privind practicile avansate de creare, actualizare și utilizare a Business Registrului în scopuri statistice	
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea Metodologiei de evaluare a calității datelor colectate pentru AFM și CBGC: <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea documentelor noi, privind calitatea datelor colectate. - Asigurarea procesului de perfecționare a elementelor logistice, specifice rețelei AFM și CBGC - Organizarea și asigurarea procesului de testare a procedurilor și documentelor noi, aferente managementului calității datelor colectate 	Îmbunătățirea managementului calității datelor colectate, prin implementarea documentelor și procedurilor standard de lucru, precum și coordonarea eficientă a procesului de colectare. Dezvoltarea unui mecanism de eficientizare a procesului de colectare a datelor.	
<ul style="list-style-type: none"> Crearea registrului producătorilor agricoli pe baza datelor RGA – 2011 	Registrul Statistic al Producătorilor Agricoli creat servește ca bază pentru crearea eșantioanelor, în scopul efectuării	

	cercetărilor statistice selective în agricultură	
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea cercetărilor statistice lunare și cercetarea vizând prețurile în energetică 	Armonizarea legislației în domeniul statisticii energetice a Republicii Moldova cu Regulamentul (CE) nr.1099/2008 din 22 octombrie 2008 cu privire la statistică energetică, modificat prin Regulamentul Comisiei (UE) nr. 147/2013 din 13 februarie 2013, și Directivei 2008/ 92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind procedura comunitară de îmbunătățire a transparenței prețurilor la gaz și energie electrică percepute utilizatorilor finali industriali.	
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea clasificărilor statistice ale UE NACE, rev. 2, CPA 2008, PRODCOM în sistemul statistic național 	Alinierea la acquis-ul UE în domeniul statistic	
<ul style="list-style-type: none"> Prin HG nr.868 din 18 decembrie 2015 a fost aprobat <i>Regulamentul privind rapoartele statistice referitoare la transportul aerian de pasageri, mărfuri și poștă.</i> 	Crearea cadrului normativ necesar în vederea implementării prevederilor Legii aviației civile nr. 1237-XIII din 09.07.1997, ce se referă colectarea datelor statistice, precum și modul de prezentare a acestora organelor de stat de statistică și organismelor internaționale în domeniu, pentru analiza activității în domeniul aviației civile din RM.	

CAPITOLUL 7: GESTIONAREA FINANTELOR PUBLICE: POLITICA BUGETARĂ, CONTROLUL INTERN, INSPECȚIA FINANCIARĂ ȘI AUDITUL EXTERN

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **8+3 măsuri cu caracter *continuu***

Nr. de măsuri realizate – **7 măsuri**

Nr. de măsuri nerealizate – **4 măsuri**

Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**

Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **64 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> La 08 mai 2015, a fost semnat Acordul de colaborare dintre Serviciul protecție internă și anticorupție al MAI al RM și Departamentul de informații și protecție internă al MAI al României. 	Intensificarea dialogului cu instituțiile UE pe domenii strategice de cooperare.	Continuarea identificării autorităților internaționale în vederea dezvoltării partenerialelor de colaborare
<ul style="list-style-type: none"> La 08.12.2015, a fost semnat Acordul de colaborare cu Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției din RM și Serviciul protecție internă și anticorupție a MAI. 		
<ul style="list-style-type: none"> <i>Semnarea unui Aranjament Administrativ de Cooperare</i> între CNA și OLAF, la 26.10.2015, în cadrul vizitei oficiale a dlui Giovanni Kessler, directorul general al OLAF la Chișinău. 	Intensificarea cooperării dintre Părți, în vederea realizării schimbului de informații și experiență în domeniul prevenirii și combaterii fraudei, corupției și altor activități ilegale și, în special, în protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene prin combaterea acestor infracțiuni	<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea modificărilor și completărilor la Legea nr. 190-XVI cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care ar permite armonizarea legislației cu Directivele UE

<ul style="list-style-type: none"> • Prin Hotărârile Curții de Conturi nr. 60 din 11.12.2013 și nr. 7 din 10.03.2014 s-a decis aplicarea ISSAI în activitatea de audit. 	Realizarea misiunilor de audit în conformitate cu normele prescrise în ISSAI	
<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul de revizuire a legii Curții de Conturi nr.261 din 05.12.2008 a fost elaborat cu suportul experților din cadrul Proiectului Twinning, reprezentanți ai Tribunalului de Conturi din Spania și ai Oficiului național de audit din Finlanda. În luna februarie 2016, proiectul urmează a fi prezentat Parlamentului. • Setul de propuneri de revizuire a Legii Curții de Conturi conține și prevederi de modificare a Constituției Republicii Moldova în vederea asigurării independenței și stabilirii statutului Curții de Conturi. 		
Lupta împotriva fraudei și a corupției:		
<ul style="list-style-type: none"> • Procuratura Generală cooperează cu OLAF pe cauze penale concrete și în perioada de referință a primit spre examinare 2 sesizări despre delapidarea de carte 2 ONG-uri de fonduri europene. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Din ianuarie 2015 Curtea de Conturi este membru al grupului de lucru INTOSAI cu privire la Lupta împotriva corupției și spălării banilor. 	Identificarea și eliminarea fenomenului negativ al corupției și spălării banilor în cadrul activității de audit	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea mecanismelor de colaborare cu instituțiile și organele UE
Sisteme bugetare și de contabilitate		
<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea Legii nr.181 din 25 iulie 2014 privind finanțele publice și responsabilității bugetar - fiscale, compatibilă cu principiile de bază ale UE și cu principiile internaționale în materie de transparență, responsabilitate, economie, eficiență și eficacitate. 	Adoptarea Legii nr.181 din 25.07.2014 privind finanțele publice și responsabilității bugetar - fiscale ce va permite aplicarea standardelor internaționale, precum și a bunelor practici ale UE în acest domeniu, care vor contribui la dezvoltarea unui sistem modern de gestionare a finanțelor publice în RM	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea sistemului de transferuri și impozite partajate în conformitate cu Legea nr. 267 din 1.11.2013.
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea Clasificării bugetare aliniată la COFOG și GFS 2001, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.208 din 24.12.2015, și a Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.209 din 24.12.2015, cu aplicabilitate începând cu planificarea bugetară pe anii 2016-2018. 	Consolidarea capacităților în domeniul MFP	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea Regulamentului-cadru de funcționare a direcțiilor de economie și finanțe: Proiectul Regulamentului – cadru de funcționare a subdiviziunii economie și finanțe a fost elaborat cu suportul experților olandezi și remis spre avizare și comentare tuturor factorilor vizați.
<ul style="list-style-type: none"> • Modificarea Legii nr. 397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, prin Legea nr. 267 din 1 noiembrie 2013. 	Instituirea un nou sistem de formare a bugetelor locale, care începând cu 1 ianuarie 2015 este aplicat în toate unitățile administrativ-teritoriale.	
Elaborarea și actualizarea cadrului normativ/legislativ în domeniul controlului financiar public intern:		
<ul style="list-style-type: none"> • Reaprobarea Codului etic al auditorului intern și a Cartei de audit intern (Regulament – model de 	Consolidarea cadrului normativ în domeniul controlului financiar public intern, inclusiv a unui sistem de MFC și audit	

<p>funcționare a unității de audit intern) prin Ordinul ministrului finanțelor nr.74 din 10 iunie 2014.</p> <ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a serviciilor financiare prin Hotărârea Guvernului nr. 433 din 15 iulie 2015. <p>Standardele naționale de control intern în sectorul public au fost aprobate prin Ordinul MF nr.189 din 05 noiembrie 2015</p> <p>Modificările și completările la Regulamentul privind certificarea auditorilor interni din sectorul public au fost aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.195 din 01 decembrie 2015</p>	<p>intern în sectorul public conform bunelor practici ale UE, care va asigura utilizarea eficientă și transparentă a fondurilor publice.</p>	
<p>Asigurarea acoperirii auditului intern pentru autoritățile publice centrale și locale de nivelul al doilea</p>		
<p>La nivelul APC sunt create 23 subdiviziuni de audit intern (în care activează 37 auditori interni), dintre care 3 subdiviziuni de audit intern nu sunt funcționale.</p> <p>21 APL de nivelul II dispun de unitate de audit intern (în care activează 24 auditori interni), dintre care 8 subdiviziuni nu sunt funcționale.</p>	<p>Implementarea prevederilor art.19 din Legea privind CFPI nr. 229 din 23.09.2010, care specifică obligativitatea instituirii subdiviziunilor de audit intern în autoritățile APC și APL de nivelul II</p> <p>Auditorii interni, prin evaluarea funcționalității sistemului de MFC din cadrul autorităților APC și APL de nivelul II și, ulterior, prin oferirea recomandărilor în vederea consolidării eficacității MFC va ajuta autoritățile nominalizate să își atingă obiectivele</p>	
<p>Fortificarea capacităților auditorilor interni prin instituirea unui sistem de dezvoltare profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public</p>		
<p>În domeniul auditului intern au fost desfășurate în total 9 seminare de instruire, la care au participat 251 auditori interni</p>	<p>Orientarea auditorilor interni spre realizarea misiunilor de audit intern de sistem și misiunilor de audit intern de performanță</p> <p>Dezvoltarea competențelor și aptitudinilor auditorilor interni din sectorul public întru realizarea activității de audit intern conform cadrului de reglementare, inclusiv consolidarea eficacității activității de audit intern</p> <p>Împărtășirea experienței în evaluarea sistemului de MFC în cadrul entității prin prisma Standardelor naționale de control intern în sectorul public</p> <p>Familiarizarea auditorilor interni cu bunele practici în desfășurarea activității de audit</p>	

Fortificarea capacităților managerilor entităților și managerilor operaționali pentru implementarea/dezvoltarea sistemului de management financiar și control în entitățile publice

În domeniul managementului financiar și controlului (MFC) au fost desfășurate în total 10 seminare de instruire, la care au participat 248 manageri operaționali

Dezvoltarea competențelor și aptitudinilor managerilor entităților și managerilor operaționali din entitățile publice în vederea înțelegerii conceptului de control financiar public intern

Cunoașterea și aplicarea în practică a cadrului normativ național în domeniul MFC, a metodelor și instrumentelor de lucru elaborate în domeniul stabilirii obiectivelor, managementului riscurilor și descrierii proceselor operaționale de bază

Dezvoltarea în cadrul entităților publice a sistemelor adecvate de control managerial

Consolidarea capacităților și responsabilităților subdiviziunilor economie și finanțe privind MFC în cadrul entităților publice

Coordonarea proiectelor de acte normative în domeniul controlului financiar public intern cu actorii implicați și cu părțile interesate

Pînă în prezent au fost coordonate (remise spre avizare și comentare) cu DG Budget din cadrul Comisiei Europene, Curtea de Conturi, Inspekția Financiară, unitățile de audit intern, organele de specialitate ale APC, autoritățile APL următoarele acte normative:

- proiectul Regulamentului cadru de funcționare a subdiviziunii economie și finanțe;
- proiectul Ordinului ministrului finanțelor cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind evaluarea, raportarea sistemului de management financiar și control și emiterea declarației privind buna guvernare;
- proiectul Codului etic al auditorului intern și Cartei de audit intern;
- proiectul Ordinului ministrului finanțelor cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public;
- proiectul Ordinului ministrului finanțelor cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind certificarea auditorilor interni din sectorul public

Consolidarea cadrului normativ în domeniul CFPI, inclusiv a MFC și activității de audit intern

Fortificarea competențelor Unității centrale de armonizare prin instruire și dezvoltare profesională continuă, schimb de experiență

Activitatea Unității centrale de armonizare (Direcției de armonizare a CFPI) este susținută de experții olandezi prin intermediul Acordului de colaborare dintre Ministerul

Finanțelor al RM și Ministerul Finanțelor al Olandei		
Cooperarea în domeniul auditului extern și inspecției financiare		
<p>Pînă în prezent au fost coordonate cu Curtea de Conturi și Inspecția Financiară (remise spre avizare și comentare) următoarele acte normative:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proiectul Regulamentului cadru de funcționare a subdiviziunii economie și finanțe; – proiectul Ordinului ministrului finanțelor cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind evaluarea, raportarea sistemului de management financiar și control și emiterea declarației privind buna guvernare; – proiectul Codului etic al auditorului intern și Cartei de audit intern; – proiectul Ordinului ministrului finanțelor cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public; – proiectul Ordinului ministrului finanțelor cu privire la modificarea și completarea Regulamentului privind certificarea auditorilor interni din sectorul public <p>De asemenea, au fost remise Curții de Conturi și Inspecției Financiare Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2013 și, respectiv, Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern pentru anul 2014, care prezintă evoluția controlului financiar public intern în fiecare an, inclusiv situația actuală a activității de audit intern și sistemului de management financiar și control în sectorul public pentru anul de referință.</p>	Armonizarea sistemului de MFC și funcției de audit intern cu bunele practici naționale, evitarea dublărilor în activitate	
CAPITOLUL 8: FISCALITATE		
<p>Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – 2+4 măsuri cu caracter continuu Nr. de măsuri realizate – 4 măsuri Nr. de măsuri nerealizate – 2 măsuri Nivelul de armonizare a <i>acquis</i>-ului conform AA în % din total – 100% ² Nivelul de realizare a acțiunilor în % - 67 %</p>		
REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
Consolidarea bazei de venituri locale proprii ale autorităților publice locale în conformitate cu Strategia națională de descentralizare (anexa nr.2 la Planul de acțiuni, poziția 2.1)		

² S-a asigurat armonizarea deplină a celor 4 acțiuni planificate cu termenul de transpunere a actelor UE de pînă la 1,5 ani.

<p>Prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.47 din 27.03.2014, autorităților administrației publice locale li s-a oferit dreptul de a stabili de sine stătător mecanismul de administrare pentru 4 taxe locale, și anume:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) taxa pentru amenajarea teritoriului – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier); 2) taxa de la posesorii de câini; 3) taxa pentru parcaj; 4) taxa pentru salubritate. <p>Începînd cu 01.05.2015, prin Legea nr.71 din 12.04.2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, ce ține de realizarea politicii fiscale, vamale și bugetare pentru anul 2015 și perfecționarea legislației fiscale, vamale și bugetare, este extinsă baza impozabilă a taxei pentru dispozitivele publicitare cu panourile pentru reclamă, publicitate, alte informații ale agenților economici care le utilizează în scopuri proprii în locul în care aceștia își desfășoară activitate de întreprinzător (inclusiv denumirea agentului economic) sau oricare alt loc.</p>	<p>Acțiunile în cauză au drept scop consolidarea autonomiei locale prin majorarea veniturilor proprii ale autorităților locale și asigurarea autonomiei financiare și bugetare a autorităților publice locale, maximizării eficienței și asigurării echității în alocarea resurselor, cu menținerea disciplinei financiare.</p> <p>Totodată, menționăm că, acțiunile în cauză au un caracter continuu, acestea regăsindu-se și în Planul de activitate a Guvernului pentru anii 2015 – 2018, realizarea cărora urmează a fi atinsă în viitor. Aceasta se datorează faptului că, cadrul legal trebuie modificat treptat și orice exagerare poate contribui la un dezechilibru de ansamblu.</p>	
<p>Armonizarea treptată a cotelor accizelor la produsele din tutun, prevăzute în Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, cu structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat prevăzute în Directiva 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011</p>		
<p>Începînd cu 01.05.2015, prin Legea nr.71 din 12.04.2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, ce ține de politica fiscală, vamală și bugetară pentru anul 2015 și perfecționarea legislației fiscale, vamale și bugetare, a fost asigurată continuarea armonizării cotei accizului pentru țigăretele cu filtru prin modificarea acesteia de la „75 lei/1000 țigărete + 24%” la „200 lei/1000 țigărete + 18%”.</p>	<p>Acumularea de noi surse financiare la buget, precum și diminuarea consumului articolelor din tutun, mărfuri ce au o influență negativă asupra sănătății populației și a dezvoltării societății în general.</p>	
<p>CAPITOLUL 9: SERVICIILE FINANCIARE a se vedea Titlul V</p>		
<p>CAPITOLUL 10: POLITICA INDUSTRIALĂ ȘI ANTREPRENORIALĂ</p>		
<p>Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – 11+6 măsuri cu caracter continuu Nr. de măsuri realizate – 11 măsuri Nr. de măsuri nerealizate – 6 măsuri Nivelul de armonizare a <i>acquis</i>-ului conform AA în % din total – N/A Nivelul de realizare a acțiunilor în % - 64 %</p>		
<p>REALIZĂRI</p>	<p>IMPACT</p>	<p>RESTANȚE</p>
<p>• Realizarea Planului de acțiuni privind implementarea „Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor</p>	<p>Este asigurată continuitatea implementării Strategiei realizând acțiuni concertate și măsurabile încorporate în</p>	<p>• Elaborarea și implementarea schemelor</p>

<p>mici și mijlocii pentru anii 2012-2020”</p>	<p>planuri de acțiuni consecutive, cu o durată de implementare de 3 ani. Drept urmare, implementarea cu succes a prezentei Strategii va contribui la:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. creșterea numărului mediu de IMM-uri la 1000 locuitori pînă la 25 de IMM-uri pînă în 2020; 2. creșterea numărului de angajați în cadrul IMM-urilor pînă la 65% pînă în 2020; 3. atingerea unei ponderi de 38% a IMM-urilor în PIB pînă în 2020; <p>asigurarea unei concurențe eficiente prin consolidarea competitivității și facilitarea creșterii și inovării IMM-urilor sustenabile.</p>	<p>de garantare a creditelor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul de lege cu privire la parcurile din industria tehnologiei informației a fost adoptat în prima lectură de către Parlament în data de 31.07.2015. • Elaborarea unor proiecte de parteneriat pentru a fi prezentate în cadrul platformelor • Acordarea unui suport financiar investitorilor străini și autohtoni în organizarea cursurilor de instruire, în vederea dezvoltării abilităților profesionale ale angajaților întreprinderilor • Dezvoltarea instrumentarului pentru o gestionare eficientă a proiectelor de parteneriat public-privat • Revizuirea condițiilor și procedurilor de eliberare a licențelor pentru unificarea și perfecționarea acestora, inclusiv examinarea posibilității de optimizare a numărului genurilor de activitate supuse licențierii • Consolidarea instituției analizei impactului de reglementare în procesul de creație legislative și normative, inclusive în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale cu cea europeană. Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului în luna noiembrie a trecut avizarea la subdiviziunile și instituțiile subordonate Ministerului Economiei. Imediat ce va fi investit noul Guvern, proiectul va fi transmis la avizare la ministere. • Elaborarea și implementarea indicatorilor de performanță pentru autoritățile publice care reglementează activitatea de întreprinzător • Introducerea modificărilor în cadrul legislativ referitoare la noțiunile de cluster și dezvoltarea clusterială: <ul style="list-style-type: none"> - completarea Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu prevederi referitoare la
<ul style="list-style-type: none"> • Examinarea practicilor statelor membre UE și țărilor ENP în vederea ajustării politicilor la principiile SBA. • Conlucrarea cu partenerii de dezvoltare în vederea preluării expertizei acestora și atragerii asistenței pe segmentul SBA • Organizarea evenimentelor de conștientizare a principiilor SBA 	<p>IMM-urile din Republica Moldova vor avea posibilitatea și capacitățile necesare pentru a se lansa pe piețele de desfacere europene. În aceste sens, este primordială armonizarea cadrului legislativ și normativ în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii la recomandările europene și alinierii, în acest context, la principiile Legii europene a Întreprinderilor Mici și Mijlocii („Small Business Act” for Europe).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea instituției analizei impactului de reglementare în procesul de creație legislative și normative, inclusive în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale cu cea europeană. Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului în luna noiembrie a trecut avizarea la subdiviziunile și instituțiile subordonate Ministerului Economiei. Imediat ce va fi investit noul Guvern, proiectul va fi transmis la avizare la ministere. • Elaborarea și implementarea indicatorilor de performanță pentru autoritățile publice care reglementează activitatea de întreprinzător • Introducerea modificărilor în cadrul legislativ referitoare la noțiunile de cluster și dezvoltarea clusterială: <ul style="list-style-type: none"> - completarea Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu prevederi referitoare la
<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea resurselor în vederea elaborării și implementării unor programe de adaptare a IMM-urilor la “economia verde” și la noile tehnologii 	<p>Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020 a fost suplinit cu o direcție prioritară nouă “Dezvoltarea economiei verzi pentru întreprinderile mici și mijlocii”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea instituției analizei impactului de reglementare în procesul de creație legislative și normative, inclusive în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale cu cea europeană. Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului în luna noiembrie a trecut avizarea la subdiviziunile și instituțiile subordonate Ministerului Economiei. Imediat ce va fi investit noul Guvern, proiectul va fi transmis la avizare la ministere. • Elaborarea și implementarea indicatorilor de performanță pentru autoritățile publice care reglementează activitatea de întreprinzător • Introducerea modificărilor în cadrul legislativ referitoare la noțiunile de cluster și dezvoltarea clusterială: <ul style="list-style-type: none"> - completarea Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu prevederi referitoare la
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea rețelei incubatoarelor de afaceri și crearea incubatoarelor noi 	<p>Implementarea acestei acțiuni a condus la crearea a 643 locuri noi de muncă în zonele rurale, fapt care sporește dezvoltarea antreprenoriatului și a abilităților antreprenoriale în regiuni. De asemenea se diminuează exodul forței de muncă peste hotarele țării.</p> <p><i>(Rețeaua Incubatoarelor de Afaceri din Moldova (RIAM) numără 9 membri: IA Soroca, IA Ștefan Vodă, IA Leova, IA Rezina, IA Singerei, IA Dubasari, IA Ceadr Lunga, IA Nisporeni, IA Cimișlia. Membrii RIAM are ca rezidenți 155 companii din sfera serviciilor și producerii, dintre care 34% întreprinderi sunt gestionate și/sau create de femei, iar 51% din totalul companiilor rezidente, sunt gestionate de tineri. Rezidenții IA au creat 643 locuri de muncă, dintre care 39% sunt destinate tinerilor</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea instituției analizei impactului de reglementare în procesul de creație legislative și normative, inclusive în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale cu cea europeană. Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului în luna noiembrie a trecut avizarea la subdiviziunile și instituțiile subordonate Ministerului Economiei. Imediat ce va fi investit noul Guvern, proiectul va fi transmis la avizare la ministere. • Elaborarea și implementarea indicatorilor de performanță pentru autoritățile publice care reglementează activitatea de întreprinzător • Introducerea modificărilor în cadrul legislativ referitoare la noțiunile de cluster și dezvoltarea clusterială: <ul style="list-style-type: none"> - completarea Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu prevederi referitoare la
<p>Asigurarea participării reprezentanților Republicii Moldova (sectorul public, privat, asociativ, academic) în cadrul platformelor pentru întreprinderile mici și mijlocii la nivel european, regional, bilateral</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea instituției analizei impactului de reglementare în procesul de creație legislative și normative, inclusive în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale cu cea europeană. Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului în luna noiembrie a trecut avizarea la subdiviziunile și instituțiile subordonate Ministerului Economiei. Imediat ce va fi investit noul Guvern, proiectul va fi transmis la avizare la ministere. • Elaborarea și implementarea indicatorilor de performanță pentru autoritățile publice care reglementează activitatea de întreprinzător • Introducerea modificărilor în cadrul legislativ referitoare la noțiunile de cluster și dezvoltarea clusterială: <ul style="list-style-type: none"> - completarea Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu prevederi referitoare la

Participarea la Programul COSME	IMM-urilor din Republica Moldova li s-a oferit posibilitatea de a-și consolida capacitățile necesare pentru a se lansa pe piețele de desfacere europene.	posibilitatea de asociere a întreprinderilor sub formă de cluster; - completarea Strategiei inovatoare a Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 "Inovații pentru competitivitate". Proiectul HG de completare a Strategiei inovatoare a Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 „Inovații pentru competitivitate” a fost înaintat Guvernului spre aprobare.
MTIC a elaborat Strategia de creștere a competitivității industriei tehnologiei informației, care a fost aprobată prin HG nr. 254 din 14.05.2015.	Prevede în calitate de una din priorități „Mediul de afaceri, facilități economice și inovație în domeniul IT” care are în calitate de <u>obiectiv specific</u> : <i>Sporirea numărului companiilor IT active pînă la 600 de companii și a cifrei de afaceri a acestora pînă la 260 mln. USD către anul 2021.</i> Strategia se bazează pe cele mai bune practici ale țărilor UE cu un sector IT avansat (de ex. Finlanda)	
Proiectul de lege cu privire la parcurile din industria tehnologiei informației a fost elaborat, avizat, promovat și adoptat în prima lectură în data de 31.07.2015.	Consolidarea unei industrii IT competitive în plan regional și internațional, bazate pe investiții, cunoaștere și inovații. Crearea premiselor necesare pentru impulsivitatea creșterii industriei IT orientate la export.	• Adoptarea în lectură finală a proiectului de lege cu privire la parcurile din industria tehnologiei informației

CAPITOLUL 11. SECTORUL MINIER ȘI AL MATERIILOR PRIME

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **3 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **3 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **0 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **0 acte**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **90%**

REALIZĂRI

- Elaborarea mecanismului privind efectuarea schimbului de informații
- Inițierea schimbului de informații privind comerțul cu materii prime
- Inițierea schimbului de informații și bune practici în legătură cu instruirea, abilitățile și siguranța în industriile miniere

CAPITOLUL 12. AGRICULTURA ȘI DEZVOLTAREA RURALĂ

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **29 măsuri**

Nr. de măsuri realizate – **21 măsuri (inclusiv 9 măsuri cu caracter „pe parcurs”, „permanent”)**

Nr. de măsuri nerealizate – **8 măsuri**

Nivelul de armonizare a *aquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**

Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **72%**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> A fost aprobat Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală a Republicii Moldova 2014- 2020 (HG nr. 742 din 21.10.2015). 	<p>Planul va constitui un instrument practic de realizare a prevederilor SNDA.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Actualizarea actelor legislative și normative privind producția agroalimentară ecologică conform noilor prevederi UE; Notă: În vederea lichidării restanței respective, a fost solicitată și acceptată o misiune de experți TAIEX care va oferi asistență în contextul modificării și completării proiectului Legii nr. 115 din 09.06.2005 precum și a Hotărârii Guvernului nr. 149 din 10 februarie 2006 „Pentru implementarea Legii cu privire la producția agroalimentară ecologică”.
<ul style="list-style-type: none"> Au fost elaborate și implementate Planuri de instruire, semestriale, care au inclus activități de instruire cu privire la planificarea evaluării și implementării politicilor în conformitate cu regulamentele și bunele practici în UE. 	<p>Consolidarea capacităților instituționale în domeniul integrării europene.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Modificarea Legii nr. 66-XVI din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate. Notă: Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 66-XVI din 27 martie 2008 privind protecția indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate a fost aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 805 din 29.10.2015 și a fost prezentat spre examinare Parlamentului înregistrat sub. Nr. 437 din 04.11.2015.
<ul style="list-style-type: none"> A fost semnată Declarația de Aprobare cu privire la proiectul Twinning “Consolidarea capacităților Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură din Moldova pentru aplicarea normelor și standardelor UE de gestionare a schemelor de sprijin DRA” (22.10.2015). 	<p>Dezvoltarea unui mecanism de asistență instituțională în vederea conformării AIPA la practicile și reglementările UE în gestionarea fondurilor de asistență financiară în domeniul agricol, consolidării capacităților de suport a măsurilor de dezvoltare rurală.</p> <p>Mijloacele financiare din cadrul programelor de asistență externă vor contribui la dezvoltarea agriculturii prin facilitarea creării noilor afaceri, susținerii și extinderii afacerilor existente, acces preferențial la resurse financiare și credite, modernizarea practicilor de producție, suport pentru dezvoltarea instituțională, stimularea creării grupurilor de producători, , consolidarea sistemului de siguranță a alimentelor și facilitarea diversificării exporturilor produselor agroalimentare, dezvoltarea sectorului horticola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea Hotărârii de Guvern privind reglementările de calitate a laptelui – materie primă și a produselor lactate
<p>Au fost negociate și semnate următoarele proiecte și programe de asistență externă:</p> <ul style="list-style-type: none"> Programul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală pentru țările din vecinătatea Uniunii Europene (ENPARD) 2015-2017, cu un buget total de 64 milioane EUR; Proiectul „Livada Moldovei”, finanțat de Banca Europeană de Investiții, cu un buget total de 120 		<ul style="list-style-type: none"> Promovarea proiectului Hotărârii de Guvern pentru transpunerea regulamentului nr. 445/2007 al Comisiei din 23 aprilie 1997 de stabilire a anumitor norme de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2991/94 al Consiliului de stabilire a standardelor pentru grăsimile tartinabile și a Regulamentului (CEE) nr. 1898/87 al Consiliului privind protecția denumirilor laptelui și produselor lactate folosite pentru comercializare

<p>milioane EUR;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creditul de asistență acordat de Guvernul Republicii Polone, cu un buget total de 100 milioane EUR; • Programul Rural de Reziliență Economică – Climatică Incluzivă (IFAD VI), finanțat din sursele IFAD, în valoare totală de 26 milioane USD. • Acordul de finanțare suplimentară dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Agricultura competitivă”, (Credit nr. 5639-MD) în sumă de 12 milioane USD; 		<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 929 din 31 decembrie 2009 „Cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Cerințe de calitate și comercializare pentru fructe și legume proaspete”
<ul style="list-style-type: none"> • Prin HG nr. 352 din 10.06.2015 a fost aprobat Regulamentul cu privire modul repartizarea a mijloacelor fondului de subvenționare pentru producătorii agricoli pentru anul 2015, în sumă de 610 milioane lei, măsurile căruia sunt direcționate pentru implementarea priorităților Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală a RM 2014-2020; 		<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea Hotărârii de Guvern privind comercializarea materialului forestier de reproducere
<ul style="list-style-type: none"> • A fost aprobată prin Hotărârea Guvernului 356 din 11.06.2015 <i>Reglementarea Tehnică "Organizarea pieței vitivinicole"</i> care prevede procedurile de înregistrare a agenților economici producători de produse cu IG, și DOP, procedurile privind omologarea caietelor de sarcini „IG” și „DOP” precum și sistemul de calitate a produselor IG și DOP; 	<p>Registrul vitivinicol va contribui la asigurarea sistemului de calitate a produselor vinicole IG, DOP.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea adoptării modificărilor la Hotărârea Guvernului nr. 836 din 11 noiembrie 2011 „Pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere”
<ul style="list-style-type: none"> • A fost elaborat Regulamentul privind procedura de omologare a caietului de sarcini pentru produsele agroalimentare cu denumiri de origine, indicații geografice și specialități tradiționale garantate și aprobat prin Ordinul Ministerului nr. 149 din 04.08.2015 cu privire la procedura de omologare a caietelor de sarcini pentru produsele agroalimentare cu denumiri de origine, indicații geografice și specialități tradiționale garantate. 		<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și aprobarea unei Hotărâri de Guvern pentru transpunerea Regulamentului (CE) nr. 1295/2008 al Comisiei din 18 decembrie 2008 privind importul de hamei din țări terțe
<ul style="list-style-type: none"> • Au fost omologate două caiete de sarcini: prin Ordinul MAIA nr. 233 din 15.12.2015 - pentru "Dulceață din petale de trandafir Călărași" și pentru indicație geografică "Rachiu de caise de Nimoreni" prin Ordinul MAIA nr. 234 din 15.12.2015; 	<p>Organizarea comunicării și coordonării eficiente pe marginea implementării prevederilor în domeniul SPS al Acordului de Asocieră a constituit una din tematicile de bază abordate în cadrul Subcomitetului.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • A fost obținută asistența USAID și Agenției Cehe pentru Dezvoltare pentru proiectul Crearea și implementarea Registrului vitivinicol. 		

<p>În prezent, cu suportul Agenției Cehe pentru Dezvoltare și USAID se implementează Proiectul privind crearea și implementarea Registrului vitivinicol.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fost organizată la Chișinău prima ședință a Subcomitetului de cooperare în domeniul SPS RM-UE (12.03.2015). • A fost definitivat proiectul Hotărârii de Guvern pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 696 din 4 august 2010 „Cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Carne – materie primă. Producerea, importul și comercializarea”. Acest urmează să fie transmis la avizare în urma aprobării de către Guvern a proiectului de Lege privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine (transmis Cancelariei De Stat cu nr. 20 – 321/437 din 09.11.2015). • A fost examinat proiectul de lege de modificare și completare a Legii nr. 149-XVI din 8 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura în vederea îmbunătățirii fondului piscicol. Avizul respectiv a fost transmis Ministerului Mediului cu nr. 20/1-272/5355/4239. <p>Proiectul hotărârii de Guvern privind reglementările de calitate a laptelui – materie primă și a produselor lactate a fost supus expertizei anticorupție (nr. avizului CNA 06/4820 din 07.12.2015) și urmează a fi transmis Centrului de Armonizare a Legislației din subordinea Ministerului Justiției.</p>	<p>Organizarea comunicării și coordonării eficiente pe marginea implementării prevederilor în domeniul SPS al Acordului de Asociere a constituit una din tematicile de bază abordate în cadrul Subcomitetului.</p>	
CAPITOLUL 13. PESCUITUL ȘI POLITICA MARITIMĂ		
<p>Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – 5 măsuri Nr. de măsuri realizate – 5 măsuri Nr. de măsuri nerealizate – 0 măsuri Nivelul de armonizare a <i>acquis</i>-ului conform AA în % din total – N/A Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – N/A Nivelul de realizare a acțiunilor în % - 90%</p>		
REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> • În perioada 16-17.07.2015 a fost desfășurată întrunirea Grupului mixt de lucru în cadrul Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind cooperarea în domeniul protecției resurselor 	<ul style="list-style-type: none"> - Ameliorarea situației în domeniul piscicol; - Conservarea resurselor biologice acvatice; - Asigurarea restabilirii lor. 	

<p>piscicole și reglementarea pescuitului în r. Prut și lacul de acumulare Stînca-Costești.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Luarea deciziei, prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 113 din 25 noiembrie 2015, de a interzice pescuitul industrial/comercial în obiectivele acvatice naturale în anul 2016. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea la 16.12.2015, a întrunirii grupului mixt de lucru pentru implementarea prevederilor Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind cooperarea în domeniul protecției resurselor piscicole și reglementarea pescuitului în râul Prut și lacul de acumulare Stînca-Costești. 		
<ul style="list-style-type: none"> • S-a asigurat supravegherea activității celor 86 persoane fizice și juridice antrenați în sectorul pescuitului industrial/comercial din bazinele acvatice naturale și s-au efectuat 7 pescuituri în scop științific și de control. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ameliorarea situației în domeniul piscicol; - Conservarea resurselor biologice acvatice; - Asigurarea restabilirii lor. <p>Doar în trimestrul III, 2015 capturile pescuitului industrial au constituit 3061 de exemplare cu greutatea totală de 2878 kg.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • În trimestrul IV, 2015 au fost organizate și desfășurate 152 razii comune ale Ministerului Mediului, Ministerului Afacerilor Interne, autorităților publice locale, asociațiilor neguvernamentale, 480 deplasări în teritoriu, încheiate și examinate 320 procese-verbale contravenționale. 	<p>Suma amenzilor aplicate a fost de 119 300 lei, dintre care s-a încasat 47327 lei, prejudiciul cauzat resurselor biologice acvatice calculat constituie 25155 lei.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • S-a asigurat participarea RM pe 30.01.2014 în cadrul reuniunii grupului de lucru regional pentru cooperare referitor la bazinul Mării Negre, în particular la reuniunile OCEMN, organizat de DG MARE. 	<p>A fost instituit Grupul de lucru privind cooperarea dintre UE și statele de la Marea Neagră în cadrul căruia în calitate de punct de contact național a fost desemnat: Șeful Serviciului Transport Naval din cadrul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.</p>	
<p>A fost elaborat îmbunătățit și perfectat în conformitate cu avizele primite proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 176 din 12 iulie 2013 cu privire la transportul naval intern al Republicii Moldova și art. 228 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002) și urmează a fi promovat spre aprobare noului Guvern.</p>		

CAPITOLUL 14. COOPERAREA ÎN SECTORUL ENERGETIC (Ministerul Economiei)

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **50 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **22 + 5 cu caracter continuu**
 Nr. de măsuri nerealizate – **12 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **44 %**³
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **6 acte**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **62 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
Infrastructura energetică		
<p><i>Elaborarea de strategii și politici în domeniul energiei:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Pentru asigurarea cadrului necesar și implementarea corespunzătoare a Strategiei energetice a R. Moldova până în 2030 au fost elaborate Foile de parcurs în domeniul energetic pentru perioada 2015-2030 (electroenergetica și gazele naturale) care au fost aprobate prin HG nr. 409 din 16.06.2015. 	<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea durabilă a sectorului energetic, eficientizarea acestuia și crearea unei piețe de energie transparente și competitive; Diversificarea surselor de aprovizionare, care are la bază îmbunătățirea interconectărilor de transport cu scopul de a oferi căi alternative de aprovizionare și un număr mai mare de furnizori alternativi; Atingerea unui complex energetic mai eficient, competitiv și sigur, care să asigure, totodată, securitatea energetică a țării, modernizarea infrastructurii energetice existente și integrarea în piața energetică a UE. 	
<p><i>Infrastructura energetică, inclusiv proiecte de interes comun, pentru a diversifica sursele și furnizorii de energie și rutele de transport în mod eficient din punct de vedere economic și ecologic, printre altele prin facilitarea de investiții finanțate prin împrumuturi și granturi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> La 27 august 2014, de Ziua Independenței R. Moldova a fost inaugurat gazoductul Iași-Ungheni, aceasta fiind prima fază a interconexiunii sistemului de gaze al R. Moldova cu cel al UE, cu o lungime de 43,2 km și capacitate maximă de a transporta 1,5 miliarde metri cubi de gaze. 	<ul style="list-style-type: none"> Diversificarea arhitecturii rețelelor de gaze naturale; Asigurarea cu gazele naturale românești a regiunilor aferente zonei, cum ar fi 19 localități din raionul Ungheni și 2 localități din raionul Nisporeni. Accesarea gazelor naturale la un preț competitiv. <p>În acest sens, conform contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale între SA Energocom din Moldova și OMV Petrom Gas din România (semnat la 22 decembrie 2014), a permis livrarea pe teritoriul țării pe parcursul anului 2015 a peste 1 mil. de metri cubi de gaze, la un preț de 1010 lei românești pentru 1000 m³. Ulterior, prețul gazelor din contract a fost micșorat la 990 lei românești, iar de la 1 august 2015 s-a ajuns la 900 RON.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea proiectului de <i>Lege cu privire la gazele naturale</i> (în redacție nouă) <p>Notă: Proiectul este aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 776 din 28 octombrie 2015 și aprobat de Parlament în prima lectură pe data de 29 decembrie 2015.</p> <p>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015.</p> <ul style="list-style-type: none"> Aprobarea proiectului de <i>Lege cu privire la energia electrică</i> (în redacție nouă) <p>Notă: Proiectul este aprobat de Guvern la 7 octombrie 2015.</p> <p>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015.</p>
<ul style="list-style-type: none"> La 21 mai 2015 a fost semnat Memorandumul de 		<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea studiului de fezabilitate privind interconectarea sistemelor electroenergetice ale Ucrainei și R. Moldova la sistemul ENTSO-E

³ Din totalul de 23 acțiuni planificate cu termenul de transpunere a actelor UE de până la 1,5 ani, s-a asigurat armonizarea deplină doar a 10 acțiuni.

<p>Înțelegere între Guvernul R. Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din R. Moldova și România. (HG nr.282 din 20.05.2015 cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Guvernul R. Moldova și HG nr.396 din 16.06.2015 privind aprobarea Memorandumului).</p>		<p>Notă: O solicitare de extindere a termenului de elaborare a studiului de fezabilitate a fost transmisă în adresa Comisiei Europene</p> <p>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015.</p>
---	--	---

Eficiență energetică și surse de energie regenerabile

<ul style="list-style-type: none"> • În baza angajamentelor R. Moldova în cadrul Tratatului Comunității Energetice, Ministerul Economiei, cu suportul AEE și ANRE, a elaborat și prezentat, în februarie 2015, Secretariatului Comunității Energetice primul Raport privind realizarea <i>Planului național de acțiuni în domeniul energiei din surse regenerabile 2013-2020</i>, pentru perioada 2012-2013. 	<ul style="list-style-type: none"> - Implementarea legislației naționale cu privire la energia regenerabilă, în scopul sporirii cotei surselor de energie regenerabilă în consumul total de energie pînă la 17% către anul 2020, precum și adoptarea și implementarea legilor care transpun directivele UE cu privire la eficiența energetică, în special privind performanța energetică a clădirilor și privind etichetarea și informația standard despre produs, cu includerea datelor privind consumul de energie și alte resurse, pentru produsele cu impact energetic; 	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și implementarea Planului național de acțiuni în domeniul eficienței energetice pentru anii 2016-2018 <p>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015.</p>												
<ul style="list-style-type: none"> • În 2015 au fost lansate inspectările și testările produselor electrocasnice de joasă tensiune cu impact energetic, astfel asigurând implementarea Legii nr.44 din 27 martie 2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea eficienței energetice și a economiei de energie, printre altele în ceea ce privește performanța energetică a clădirilor, precum și dezvoltarea și sprijinirea surselor regenerabile de energie în mod economic și ecologic; - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv prin proiecte în domeniul eficienței energetice și al energiei din surse regenerabile. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea proiectului de lege privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, care transpune Directiva 2009/28/CE <p>Notă: Proiectul de lege a fost aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 200 din 20.03.2014. Ulterior, a fost examinat în comisiile parlamentare și adoptat în prima lectură la data de 17.07.2014.</p> <p>Termen p/u transpunere: Trimestrul III, 2015.</p>												
<ul style="list-style-type: none"> • Pe parcursul perioadei 01.01.2015 – 21.12.2015, Fondul pentru Eficiență Energetică a asigurat implementarea proiectelor în domeniul eficienței energetice și valorificarea surselor de energie regenerabile, efectuând debursări beneficiarilor de proiecte, în valoare totală de 91 614,12 mii lei. În acest sens, au fost semnate 101 contracte de grant cu o valoare totală de 218 663 282 lei (contribuția FEE fiind în mărime de 160 441 960 lei). 	<p>Reducerea consumului de energie pentru acoperirea necesarului de încălzire, respectiv și a resurselor financiare pentru aceasta, precum și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.</p> <p>În acest sens, economiile prognozate aferente CG semnate în anul 2015 sunt:</p> <table border="1" data-bbox="936 1206 1431 1294"> <thead> <tr> <th>mil. Lei</th> <th>MWh/an</th> <th>tone CO₂</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>41,17</td> <td>47 736,14</td> <td>9 657,00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Economiile așteptate în rezultatul implementării celor 139 de proiecte, sunt după cum urmează:</p> <table border="1" data-bbox="925 1374 1442 1453"> <thead> <tr> <th>mil. Lei</th> <th>MWh/an</th> <th>tone CO₂</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>58,98</td> <td>68 005,80</td> <td>13 226,00</td> </tr> </tbody> </table>	mil. Lei	MWh/an	tone CO ₂	41,17	47 736,14	9 657,00	mil. Lei	MWh/an	tone CO ₂	58,98	68 005,80	13 226,00	
mil. Lei	MWh/an	tone CO ₂												
41,17	47 736,14	9 657,00												
mil. Lei	MWh/an	tone CO ₂												
58,98	68 005,80	13 226,00												

<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea proiectului de lege nr.151 din 17.07.2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic 	<ul style="list-style-type: none"> - Contribuirea la micșorarea consumului de energie; - Reducerea cheltuielilor pentru consumul surselor energetice; - Reducerea emisiilor de CO2. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea proiectului de lege privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic <p>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2014.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Prin Hotărârea Guvernului nr. 1003 din 10.12.2014 au fost transpuse patru Regulamente și o Directivă privind etichetarea și informațiile standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse al produselor cu impact energetic din UE. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ridicarea calității produselor; - Reducerea consumului de energie, și reducerii emisiilor de CO2. <p>De menționat, că utilizarea aparatelor de clase inferioare, de regulă, implică o plată mică din start și o factură mare pe durata vieții acestora. Totodată, respectarea cerințelor de informare prin etichetă a consumătorilor despre consumul de energie a aparatelor expuse spre comercializare sau chirie, va repune producătorii, importatorii și distribuitorii de produse calitative în cadrul unei concurențe loiale. Un preț redus mereu este preferabil, iar raportul preț-calitate este neglijat, la moment, mai ales în lipsa etichetelor – instrument de informare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea regulamentelor și deciziilor ca urmare a aprobării legii privind etichetarea energetică <p>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • A fost asigurată transpunerea Directivei 2010/30/UE privind indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse al produselor cu impact energetic prin <i>Legea nr.44 din 27 martie 2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Cerințele față de etichetarea produselor vor duce la ridicarea calității produselor, reducerea consumului de energie, și reducerii emisiilor de CO2. Utilizarea aparatelor de clase inferioare, de regulă, implică o plată mică din start și o factură mare pe durata vieții acestora. Totodată, respectarea cerințelor de informare prin etichetă a consumătorilor despre consumul de energie a aparatelor expuse spre comercializare sau chirie, va repune producătorii, importatorii și distribuitorii de produse calitative în cadrul unei concurențe loiale. Un preț redus mereu este preferabil, iar raportul preț-calitate este neglijat, la moment, mai ales în lipsa etichetelor – instrument de informare. 	
<ul style="list-style-type: none"> • A fost asigurată transpunerea Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică prin adoptarea Legii nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării. La moment, se definitivează elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la valoarea de referință a eficienței pentru producerea separată a energiei. 	<p>Promovarea unei cogenerări cu randament ridicat, pe baza cererii de energie termică utilă este o prioritate, având în vedere beneficiile potențiale ale cogenerării din punct de vedere al economisirii energiei primare, al evitării pierderilor în rețele și al reducerii emisiilor, în special de gaze cu efect de seră. De asemenea, folosirea eficientă a energiei produse prin cogenerare poate contribui pozitiv la securitatea aprovizionării cu energie a țării.</p>	

CAPITOLUL 15. TRANSPORTURI (Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor)

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **18** măsuri
 Nr. de măsuri realizate – **12** măsuri (*inclusiv 6 cu caracter permanent/continuu*)
 Nr. de măsuri nerealizate – **6** măsuri
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **12,5 %**⁴
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **6** acte
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **67%**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<i>Art. 81 (c) Îmbunătățirea politicii în domeniul infrastructurii în vederea unei mai bune identificări și evaluări a proiectelor de infrastructură pentru diferitele moduri de transport</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și aprobarea a 109 acte normative și standarde ajustate la cerințele internaționale și UE în domeniul infrastructurii, precum și remise spre aprobare Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor 18 norme tehnice din domeniul drumurilor și la Institutul Național de Standardizare – 167 de standarde. 	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea calității infrastructurii drumurilor; Sporirea durabilității întregii rețele; Micșorarea costurilor pentru întreținerea drumurilor; Diminuarea costurilor utilizatorilor acestor drumuri. 	
<i>Art. 81 (e) Aderarea la organizațiile și acordurile internaționale relevante în domeniul transporturilor.</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Aderarea la <i>Convenția asupra Semnalizării Rutiere</i>, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968 (Legea nr. 141 din 3 iulie 2015 publicată în Monitorul Oficial Nr. 213-222 din 14.08.2015). Aderarea la <i>Acordul European ce completează Convenția asupra Semnalizării Rutiere</i>, încheiat la Viena la 8 noiembrie 1968, din 1 mai 1971 (Legea nr. 142 din 3 iulie 2015 publicată în Monitorul Oficial Nr.224-233 din 21.08.2015). Aderarea RM la <i>Protocolul privind marcajele rutiere</i>, adițional la Acordul European ce completează Convenția asupra Semnalizării Rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968, din 1 martie 1971, (Legea nr.143 din 3 iulie 2015 publicată în Monitorul Oficial Nr.224-233 din 21.08.2015). Aderarea la <i>Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile și protocoalele acesteia</i>, adoptată la Cape Town la 16 noiembrie 2001 prin Legea nr. 59 din 09.04.2015. 	<p>Sporirea siguranței rutiere prin unificarea și armonizarea standardelor de circulație și semnalizare rutieră pe drumurile publice cu a celor din statele UE.</p> <p>Astfel, indicatoarele rutiere, semnalizarea luminoasă și marcajele rutiere au fost standardizate la nivel internațional, având impact direct asupra reducerii numărului accidentelor rutiere și a respectivelor consecințe.</p> <p>- Stabilirea unui cadru legal uniform pentru garanțiile internaționale (i.e. contract de garanție, contract de rezervare a unui bun sau contract de închiriere) pentru anumite categorii de echipament, cum ar fi: active</p>	

⁴ Din totalul de 8 acțiuni planificate cu termenul de transpunere a actelor UE de până la 1,5 ani, s-a asigurat armonizarea deplină doar a unei singure acțiuni, și anume a Directivei 2006/126/CE a PE și a Consiliului din 20.12.2006 privind permisele de conducere.

	<p>aeronautice, material feroviar rulant și active spațiale, și, în acest scop, crearea unui sistem internațional de înregistrare pentru protecția acestora.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea și armonizarea legislațiilor statelor semnatare, în ceea ce privește finanțarea, leasing-ul și vânzarea de echipamente mobile; - Oferă părților implicate mai mare încredere și predictibilitate, în principal prin stabilirea unui set uniform de reguli de ghidare, de protecție, stabilire a priorităților și punerea în aplicare a anumitor drepturi în motoare de avioane și aeronave. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Aderarea la <i>Convenția vamală privind admiterea temporară a vehiculelor rutiere în scopuri comerciale</i> din 18 mai 1956, prin HG nr.1318-XII din 02.03.1993 (publicat în MO 1993, nr.3, art. 62). 	<p>Admiterea temporară a unităților de transport atât de către agenții economici autohtoni, cât și de cei străini.</p> <p>În acest caz, plăcuțele de înmatriculare a unităților de transport plasate sub regimul vamal temporar sunt PZ cu fon roșu. În mare parte de acest lucru beneficiază și operatorii de transport rutier de marfă în trafic internațional. Această operațiune permite exploatarea autovehiculelor luate în leasing financiar din alte țări, fără a achita taxe vamale de import. De asemenea, de acest lucru beneficiază agenții economici care prestează servicii, utilizând ad-hoc unele autovehicule specializate.</p>	
<p><i>Art. 85 Aproximarea legislației naționale de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale.</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea prin Legea nr. 150 din 17.07.2014 a <i>Codului Transporturilor Rutiere</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Separarea instituțională a proceselor de planificare și elaborare a politicilor publice de cele de implementare a lor; - Întărirea capacităților de supraveghere și control a aplicării și respectării reglementărilor din domeniu, prin instituirea unui control specializat în trafic, cât și la sediul întreprinderilor; - Stimularea modernizării parcului de autovehicule implicat în prestarea serviciilor de transport rutier de marfă/ călători; - Liberalizarea graduală a politicii tarifare pentru serviciile de transport rutier de persoane, precum și a activităților conexe transportului rutier; etc. 	<p>Aprobarea Regulamentului privind condițiile de montare, reparare și verificare a tahografelor și limitatoarelor de viteză</p> <p>Aprobarea Regulamentului privind eliberarea, înlocuirea, schimbarea și înnoirea cartelelor tahografice, precum și pentru descărcarea și stocarea datelor din tahografele și cartelele tahografice</p> <p>Aprobarea Hotărârii de Guvern privind accelerarea introducerii cerințelor referitoare la coca dublă sau a unor standarde de proiectare echivalente pentru petrolierele cu coca simplă</p> <p>Elaborarea noului Cod feroviar.</p> <p>Elaborarea Regulamentului privind transportul de marfă pe calea ferată</p>

CAPITOLUL 16. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR (Ministerul Mediului)

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **12** măsuri
 Nr. de măsuri realizate – **8** măsuri (*inclusiv o măsură cu caracter permanent*)
 Nr. de măsuri nerealizate – **4** măsuri
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **50%** ⁵
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **4** acte
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **67%**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
Art. 88 În domeniul politicii de mediu		
<ul style="list-style-type: none"> Au fost inițiate și dezvoltate relații de cooperare în domeniul protecției mediului cu următoarele instituții europene, cum ar fi: Comisia Europeană (DG pentru Mediu, DG pentru Acțiuni Climatice), Agenția Europeană de Mediu. Au fost organizate și s-a participat la ședințele Comitetului de Asociere din 19.10.2015 și a Subcomitetului pentru energie, transport, mediu, schimb din 25-26.11.2015. 	Colaborarea cu instituțiile UE în domeniul protecției mediului a fost inițiată. Prioritățile de colaborare au fost determinate.	
Art. 91 Apropierea legislației naționale de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale		
<i>Calitatea aerului</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Realizarea studiului "<i>Analiza lacunelor sistemului de evaluare și management a calității aerului în țările partenere</i>" 	Identificarea problemelor privind cadrul instituțional, sistemul de monitoring și de gestionare a calității aerului în R. Moldova. Recomandările Studiului urmează a fi integrate în proiectul Strategiei în domeniul protecției aerului atmosferic.	<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Regulamentului privind reducerea conținutului de sulf din anumiți combustibili lichizi <i>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015.</i>
<i>Calitatea apei și gestionarea resurselor</i>		

⁵ Din totalul de 2 acțiuni planificate cu termenul de transpunere a actelor UE de până la 1,5 ani, s-a asigurat armonizarea deplină doar a unei singure acțiuni din Directiva 2009/147 din 30.11.2009 privind (...) stabilirea unor măsuri speciale de conservare pentru a proteja speciile migratoare care apar în mod regulat (art. 4, alin.2) prin Legea nr. 61 din 01.04.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

<ul style="list-style-type: none"> A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 823 din 20.11.2015 cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 894 din 12 noiembrie 2013 „Cu privire la organizarea și funcționarea ghișeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosință specială a apei”. 	<p>Cadrul normativ în domeniul gestionării resurselor de apă perfectat și îmbunătățit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a sistemului informațional al resurselor de apă din Republica Moldova (SIRA). <i>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015.</i> Aprobarea Regulamentului sanitar pentru sistemele mici de apă potabilă <i>Termen p/u transpunere: 2015</i> Aprobarea Regulamentului sanitar pentru monitorizarea calității apei potabile <i>Termen p/u transpunere: 2015</i>
<p><i>Gestionarea deșeurilor și a resurselor</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> A fost elaborat proiectul Legii privind deșeurile și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 775 din 28.10.2015, apoi prezentat Parlamentului spre examinare, fiind înregistrat cu nr.429 din 03.11.2015 și examinat în 7 Comisii parlamentare. 	<p>Stabilirea unor măsuri în vederea protecției mediului și a sănătății populației prin prevenirea sau reducerea efectelor adverse generate de producerea și gestionarea deșeurilor, prin reducerea efectelor generale ale folosirii resurselor și creșterea eficienței folosirii acestora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea de către Parlament a proiectului Legii privind deșeurile <i>Termen p/u transpunere: Semestrul II, 2015</i>
<p>CAPITOLUL 17. POLITICI CLIMATICE (Ministerul Mediului)</p>		
<p>Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – 4 măsuri Nr. de măsuri realizate – 3 măsuri (<i>inclusiv o măsură cu caracter continuu</i>) Nr. de măsuri nerealizate – 1 măsuri Nivelul de armonizare a <i>acquis</i>-ului conform AA în % din total – N/A Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – 1 act Nivelul de realizare a acțiunilor în % - 75%</p>		
<p>REALIZĂRI</p>	<p>IMPACT</p>	<p>RESTANȚE</p>
<ul style="list-style-type: none"> A fost realizat un studiu privind evaluarea vulnerabilității la schimbările climatice a sectoarelor-cheie ale economiei naționale din R. Moldova. 	<p>Diminuarea vulnerabilității sectoarelor cheie ale economiei naționale la schimbările climatice și identificate măsurilor de adaptare optime pentru asemenea sectoare, precum sănătate, forestier, energetic, transport, apă sau agricultură.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Programului național de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarbunilor pentru anii 2014-2040 în RM. <i>Termen p/u transpunere: Trimestrul IV, 2015</i>
<ul style="list-style-type: none"> R. Moldova a participat la lucrările celei de-a 21-a Conferință a părților la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice, COP21 (Paris, decembrie 2015) unde a prezentat poziția țării vis-a-vis de reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră. 	<p>Contribuirea la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, maxim cu 78% comparativ cu emisiile din 1990 către anul 2050. Poziția R. Moldova urmează a fi integrată în noul Acord global privind schimbările climatice, ce va fi semnat pînă în anul 2020.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> A fost elaborată și aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1009 din 10 decembrie 2014 (i) Strategia R. Moldova de adaptare la schimbările climatice până în a. 2020 și (ii) Planul de Acțiuni pentru implementarea acesteia. Totodată, a fost inițiată implementarea acesteia. 	<p>Sunt aprobate la nivel de țară obiective și direcții de acțiuni privind adaptarea la schimbările climatice a principalelor sectoare ale economiei naționale cum ar fi: sănătate, forestier, energetic, transport, apă, agricultură. Acest lucru permite partenerilor de dezvoltare să identifice activitățile de adaptare pentru care ar putea acorda suport în implementare.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Au fost elaborate scenariile de înaltă rezoluție privind schimbările climatice anticipate pe teritoriul R. Moldova în secolul XXI și evaluează vulnerabilitatea sectoarelor cheie ale economiei naționale la schimbările climatice. 	<p>Studiul elaborat contribuie la identificarea măsurilor de adaptare optime pentru sectoarele: sănătate, forestier, energetic, transport, apă, agricultură, care urmează a fi integrate în documente de politici sectoriale și implementate.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea capacităților R. Moldova de a implementa sistemul UE de comercializare a cotelor de emisii și elaborarea unui Studiu în acest sens; 	<p>Studiul realizat a identificat că implementarea sistemului UE de comercializare a cotelor de emisii în RM va fi posibilă doar atunci când va fi stabilită data de aderare a Moldovei la UE. Până atunci, R. Moldova trebuie să stabilească și să introducă cerințe de autorizare, monitorizare, raportare și verificare a emisiilor gazelor cu efect de seră.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea cadrului instituțional și legislația națională în vederea identificării opțiunilor de transpunere a prevederilor Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității în legislația națională, inclusiv și a măsurilor de creare a sistemului de autorizare, monitorizare, raportare și verificare a emisiilor gazelor cu efect de seră. 		
<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea cadrului instituțional și legislația națională în vederea identificării opțiunilor de transpunere a prevederilor Directivei 98/70/CE privind calitatea benzinei și a motorinei în legislația națională. 		

CAPITOLUL 18. SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **14 măsuri**

Nr. de măsuri realizate – **10 măsuri**

Nr. de măsuri nerealizate – **4 măsuri**

Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – N/A

Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **71%**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
-----------	--------	----------

<ul style="list-style-type: none"> Implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Asistența Medicală Primară” cu utilizarea platformei guvernamentale comune 	<p>Încurajarea și promovarea punerii în aplicare a instrumentelor TIC pentru o mai bună guvernanță, și servicii publice de asistență medicală.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea Strategiei naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”: <ul style="list-style-type: none"> Elaborat și promovat Programul de securitate cibernetică a Republicii Moldova pe anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 811 din 29.10.2015; Elaborat, în comun cu instituțiile vizate, proiectul Programului privind crearea, dezvoltarea și valorificarea conținutului digital din Republica Moldova, care urmează a fi expus consultărilor publice în anul 2016; Elaborat și aprobat Programul privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră, Hotărârea Guvernului nr. 240 din 08.05.2015; Elaborat Programul de dezvoltare a rețelelor în bandă largă 	<p>Dezvoltare sistemică și previzibilă a Societății Informaționale în țara noastră, având la bază principiile enunțate de „Agenda Digitală pentru Europa 2020”.</p> <p>Condițiile favorabile pentru dezvoltarea și utilizarea largă a potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) de către instituțiile publice, mediul de afaceri și cetățeni.</p> <p>Reducerea decalajului digital dintre zona rurală și cea urbană prin oferirea accesului la serviciile de programe de televiziune și la alte servicii infocomunicaționale conexe, precum și asigurarea continuității serviciilor de programe existente după sistarea emisieii tuturor stațiilor de televiziune terestră în format analogic și trecerea la emisie în format digital, conform angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova.</p> <p>Dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice în bandă largă și îmbunătățirea accesului pentru toți (atingerea către finele anului 2020 a unei rate de penetrare a accesului la Internet în bandă largă de cel puțin 60% din gospodării, cu viteza de transmisiune a datelor de cel puțin 30 Mbps).</p>	<p>Aprobarea proiectelor HG privind crearea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Instituției publice „Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112”; și aprobarea Regulamentului Comitetului interdepartamental pentru asigurarea interacțiunii dintre SNPAU 112 și serviciile specializate de urgență.
<p><i>Apropierea legislației sale naționale de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale menționate în anexa XXVII-B la prezentul Acord</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea Legii nr. 174 din 25.07.2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112. Efectuarea Studiului de fezabilitate privind crearea și funcționarea Serviciului 112 	<ul style="list-style-type: none"> Simplificarea modalității de accesare a serviciilor de urgență prin organizarea serviciilor specializate de urgență după principiul „ghișeului unic”; Sporirea operativității reacționării la diferite situații de urgență. 	<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice Adoptarea Legii comunicațiilor electronice

<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectelor HG privind crearea: <ul style="list-style-type: none"> - Instituției publice „Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112”; - și aprobarea Regulamentului Comitetului interdepartamental pentru asigurarea interacțiunii dintre SNPAU 112 și serviciile specializate de urgență. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea mecanismelor de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea Metodologiei publicării datelor guvernamentale deschise. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea Legii nr. 91 din 29.05.2014 privind semnătura electronică și documentul electronic. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectului de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, aprobat prin HG nr. 692 din 08.10.2015. Adoptat de Parlament în prima lectură pe data de 29.12.2015. 	<p>Încurajarea dezvoltării rețelelor publice de comunicații electronice la nivel național, atragerea investițiilor în infrastructură, susținerea concurenței între furnizori. Simplificarea procedurilor de obținere și exercitare a dreptului de acces pe proprietățile publice sau private în scopul construirii (instalării) rețelelor publice de comunicații electronice. Reducerea cheltuielilor de construire (instalare), întreținere înlocuire sau mutare a rețelelor. Utilizarea în comun a infrastructurii fizice și celei asociate rețelelor publice de comunicații electronice.</p> <p>Ajustarea cadrului legislativ corespunzător la prevederile Directivei 2002/21/CE (Directiva cadru), modificată prin Directiva 2009/140/CE și Directivei 2002/77/CE a Parlamentului European și Consiliului.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Definitivarea proiectului Legii comunicațiilor electronice în redacție nouă și expertizat de experți din cadrul Misiunii TAIEX 	<p>Legea prevede transpunerea următoarelor Directive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directiva 2002/21/CE privind cadrul de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva-cadru), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009. - Directiva 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009. - Directiva 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009. - Directiva 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile 	

	<p>utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva privind serviciul universal), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009.</p> <p>- Directiva 2002/58/CE privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136/EC al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009.</p> <p>- Directiva 2002/77/CE privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea Programului de management al spectrului de frecvențe radio pe anii 2013-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.116 din 11 februarie 2013. 	<p>Este asigurată disponibilitatea unui spectru de frecvențe suficient pentru dezvoltarea continuă a rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice mobile terestre în bandă largă, implementarea tehnologiilor și serviciilor de generație nouă. Suma totală transferată la bugetul de stat a taxelor percepute în perioada anilor 2013-2015 pentru eliberarea licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio al căror număr este limitat a constituit 62,5 milioane euro.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Programului serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice. 	<p>Posibilitatea pentru fiecare cetățean de a avea acces la un set definit de servicii de comunicații electronice de un anumit nivel de calitate, disponibile la cerere și la prețuri accesibile, independent de amplasarea geografică. Realizarea prevederilor Directivei 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva privind serviciul universal), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009.</p>	
<p>Decizia ECC/CEPT-ECC/DEC/(06)07 din 1 decembrie 2006 „Privind utilizarea armonizată a sistemelor GSM la bordul aeronavelor în benzile de frecvențe 1710-1785 și 1805-1880 MHz” aplicată prin aprobarea Hotărârii Comisiei de Stat pentru Frecvențe Radio nr. 3 din 01.07.2015 „Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe”.</p>	<p>Asigurarea posibilității furnizării serviciilor publice de comunicații electronice mobile la bordul aeronavelor.</p>	

CAPITOLUL 19. TURISMUL

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **12 acțiuni** (inclusiv 7 măsuri cu caracter „continuu” sau „anual”)

Nr. de măsuri realizate – **9 măsuri** (inclusiv 7 măsuri cu caracter „continuu” sau „anual”)

Nr. de măsuri nerealizate – **3 măsuri**

Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**

Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **75 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
-----------	--------	----------

<p>Agenda cultural-turistică a fost elaborată de către Agenția Turismului la începutul anului 2015; Ministerul Culturii a pus la dispoziția Agenției agenda evenimentelor cultural-artistice pentru anul în cauză, inclusiv descrierea acestora.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Modificarea mecanismului de clasificare a structurilor de primire turistică din spațiul rural. <p>Notă: În anul 2015 a fost elaborat proiectul HG cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în HG nr. 643 din 27.05.2003. Au fost recepționate și examinate recomandărilor părților interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii și prezentat/susținută Analiza Impactului de Reglementare.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea Ghidului traseelor turistice din RM, cu includerea a 20 rute turistice. Acesta a fost editat în trimestrul I, 2015, și lansat oficial la 02.02.2015. Rutele incluse au fost certificate, înregistrate și plasate pe site-ul Agenției Turismului (30.07.2015) 		
<ul style="list-style-type: none"> • Semnarea Acordului de parteneriat dintre Agenția Turismului și <i>Ginosauro</i> SRL (gestionarul revistei <i>Moldova în Progres</i>) 	<p>Promovarea în Italia a potențialului turistic al RM.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Conectarea rutelor turistice naționale la rutele turistice europene <p>Notă: Cele 16 cereri recepționate au fost examinate și în baza lor elaborate propuneri referitor la obiectivele vitivinicole ce urmează a fi incluse în rutele europene. În octombrie 2015, a avut loc o întrevvedere cu conducerea Autorității naționale pentru Turism din RO, în cadrul căreia au fost transmise propunerile RM ref la obiectivele vitivinicole ce urmează a fi include în rutele europene.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea colaborării cu Universitatea din Girona, Spania (mai-iunie 2015) 	<p>Promovarea unui proiect privind Turismul cultural din RM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la atestarea ghizilor de turism
<ul style="list-style-type: none"> • Participarea RM, pe parcursul anului 2015, la 8 expoziții internaționale: (1) Ferien Messe Wien (15-18.01.2015, Viena, Austria); (2) East Mediteranian International Tourism and Travel Exhibition (22-25.01.2015, Istambul, Turcia); (3) International Travel Fair SlovakiaTour (29.01-01.02.2015, Bratislava, Slovacia); (4) ITB Berlin (04-08.03.2015, Berlin, Germania); (5) Tîrgul de Turism al Ro (12-15.03.2015, București, Ro); (6) JATA Tourism Expo Japan 2015 (24-27.09.2015, Tokzo, Japonia); (7) Tîrgul Internațional de Turism „Tour Salon 2015” (15-17.10.2015, Poznan, Polonia); (8) World Travel Market (2-5.11.2015, Londra) 		<p>Notă: Proiectul legii a fost elaborat pentru modificarea și completarea Legii privind organizarea și desfășurarea activității turistice în RM 353-XVI din 24.11.2006, care prevede procedura de atestare a ghizilor de turism. Regulamentul cu privire la atestarea ghizilor de turism va fi elaborat și aprobat după adoptarea legii de către Parlament.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Susținerea proiectelor de importanță națională și internațională din domeniul turismului derulate pe bază de parteneriate între agenții economici din țară și diaspora moldovenească. 	<p>În conformitate cu Acordul de parteneriat încheiat cu Agenția Turismului, BRD a repartizat în diaspora 100 de Ghiduri turistice ale Republicii Moldova, cu hartă și CD, oferite cu titlu gratuit.</p> <p>De asemenea, demersurile unor reprezentanți ai diasporei privind oferirea materialelor informaționale turistice, au fost direcționate nemijlocit la Agenția Turismului.</p> <p>Prin intermediul proiectului USAID CEED II, pentru diaspora din Statele Unite ale Americii au fost transmise broșuri informaționale cu noul brand turistic al RM.</p>	

CAPITOLUL 20. DEZVOLTAREA REGIONALĂ, COOPERAREA LA NIVEL TRANSFRONTALIER ȘI REGIONAL

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **5 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **3 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **2 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **N/A**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **60%**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<i>Art.107 (1) 1.Ajustarea cadrului normativ și strategic al politicii de dezvoltare regională a Republicii Moldova la cel comunitar</i>		
<p>• La începutul anului 2015, a fost inițiat procesul de elaborare a Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2020. SNDR a fost elaborată de Grupul de lucru cu privire la elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2020, aprobat prin ordinul ministrului nr. 11 din 25 februarie 2015, în comun cu membrii consiliilor regionale pentru dezvoltare din regiunile respective, specialiștii ADR și consultată de experți naționali și internaționali ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării al Poloniei, Polonia, Agenției pentru Cooperare Internațională a Germaniei și ai Marii Britanii.</p> <p>Principiile elaborării documentului de politici, este strict conform principiilor <i>acquis</i>-ului comunitar (politica de coeziune, principiul convergenței, subsidiarității etc.) De asemenea, activitățile realizate țin de modificarea cadrului legislativ și normativ în domeniu, realizând prevederile strategiei de descentralizare și ajustare la Regulamentul Nomenclatorului Unităților de Teritoriale de Statistică.</p> <p>Astfel, noua SNDR a fost consultată preventiv cu actorii implicați în implementarea politicii de dezvoltare regională și anume: Ministerul Economiei, Ministerul Mediului, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția Turismului.</p> <p>La data de 12 noiembrie 2015 a fost inițiată procedura de consultări publice în conformitate cu prevederile Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, iar la data de 03 decembrie 2015 s-au desfășurat consultările publice printr-un amplu proces participativ cu implicarea tuturor factorilor</p>	<p>Abordarea sectorială îngustă aplicată în perioadele precedente va fi modificată prin implicarea ministerelor sectoriale și asigurarea unei planificări sectoriale sinergizate și ajustate atât la prevederile politicilor sectoriale naționale cât și la prevederile <i>acquis</i>-ului comunitar, iar procesul de dezvoltare regională urmează să treacă la un nou nivel conceptual, unde SNDR devine un document de politici integrat intersectorial, care va asigura sinergia de efort pentru multiplele resurse disponibile, astfel încât procesul de dezvoltare regională să devină mai eficient, mai eficace și mai rezultativ.</p>	<p>Ajustarea cadrului normativ și strategic al politicii de dezvoltare regională a Republicii Moldova la cel comunitar, prin aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2020.</p> <p>Notă: La data de 12 noiembrie 2015 a fost inițiată procedura de consultări publice, iar la data de 03 decembrie 2015 s-au desfășurat consultările publice printr-un amplu proces participativ cu implicarea tuturor factorilor interesați. Pe parcursul lunii decembrie urmează a fi finalizate consultările publice pe Strategiile de Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud.</p>

<p>interesați. Pe parcursul lunii decembrie urmează a fi finalizate consultările publice pe Strategiile de Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud.</p>		
<p><i>Art.107 (1) 2.Elaborarea metodologiei de evaluare a impactului în urma implementării Strategiei naționale de dezvoltare regională</i></p>		
<p>În contextul acestei activități, nu a fost elaborată o nouă metodologie de evaluare a documentelor de politici, deoarece la solicitarea Cancelariei de Stat, a fost utilizat „Ghidul cu privire la evaluarea intermediară și ex-post a documentelor de politici”, elaborat cu suportul experților europeni. Astfel, cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei, a fost selectată echipa de experți care a asigurat realizarea acestor activități.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea lacunelor, riscurilor și cauzelor nerealizării activităților stabilite pentru perioada de programare anterioară. - Elaborarea recomandărilor în baza analizei de evaluare intermediare și ex-post contribuie direct la calitatea documentului elaborat pentru perioada următoare de programare. - Evitarea unor aspecte incerte care ar tergiversa implementarea unor documente de politici. - Suport în ajustarea prevederilor legislative și normative în vigoare la experiențele țărilor UE. 	
<p><i>Art.107 (2) 5.Fortificarea capacităților actorilor implicați în procesul de implementare a politicii de dezvoltare regională</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • În parteneriat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării al Poloniei în perioada 25-31 octombrie 2015, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor a organizat o sesiune de instruire în Polonia, pentru 15 membri ai Grupului de lucru implicați în elaborarea noii Strategii Naționale de Dezvoltare Regională 2020, privind monitorizarea și evaluarea politicii de dezvoltare regională și a sistemului de planificare spațială. <p>Vizita de studiu a fost organizată în cadrul celui de-al 4-lea proiect moldo-polon "Suport acordat administrației publice din Republica Moldova în elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională 2016-2020" și are drept scop preluarea experiențelor și bunelor practici în domeniul politicilor de dezvoltare regională.</p>	<p>Consolidarea monitorizării și evaluării politicii de dezvoltare regională și a sistemului de planificare spațială.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • AAP în comun cu școala Superioară de Administrare Publică din Szczecin, Polonia au organizat o vizită de studiu în Polonia, în cadrul proiectului "Consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de dezvoltarea regională, inclusiv dezvoltarea propriilor strategii și implementarea acțiunilor ce rezultă din acestea". <p>În acest context, este important să menționăm că acele priorități și directive sau „experiențe pozitive” ale unor state membre ale UE nu întotdeauna pot fi implementate și în RM. Astfel, este binevenit ca autoritățile administrației publice să fie capabile să-și dezvolte propriile strategii și acțiuni conform</p>	<p>Actorii locali și regionali contribuie la dezvoltarea echilibrată a regiunii prin elaborarea și implementarea proiectelor competitive de susținere a sectorului privat.</p>	

<p>necesităților regiunii de dezvoltare.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Întru formarea capacităților reprezentanților APL și sectorului privat din Regiunea de Dezvoltare Sud a fost implementat proiectul „Consolidarea capacităților administrațiilor publice din Republica Moldova, regiunea SUD”. Proiectul a fost implementat de Royal Haskoning DHV în parteneriat cu ADR Sud și a demarat în perioada octombrie 2014 - septembrie 2015. Scopul proiectului fiind de a contribui la dezvoltarea social-economică echilibrată a regiunii prin sporirea capacităților actorilor locali și regionali în analiza complexă a problemelor economice, identificarea oportunităților de diversificare economică și acordarea asistenței în elaborarea propunerilor de proiecte regionale competitive de susținere a sectorului privat în baza experienței din Cehia. Total la instruire au participat 115 reprezentanți ai administrațiilor publice locale de nivelul I și II, reprezentanți ai sectorului privat, care au remarcat interesul sporit privind specificul apelurilor de propuneri de proiecte cu finanțare din FNDR precum și participarea activă la exercițiile practice ce țin de elaborarea notelor conceptuale. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Au fost organizate 3 seminare de instruire pentru specialiștii din cadrul secțiilor managementul proiectelor și seminare pentru colaboratorii secției finanțe și achiziții publice din cadrul ADR cu tematicile: <ul style="list-style-type: none"> - Aspecte legale în achiziții publice. Obstacolele întâmpinate de operatorii economici. Ultimele modificări în legislația din domeniul achizițiilor publice; - Experiența și dificultățile ADR-urilor în desfășurarea procedurilor de achiziții publice. Recomandări practice pentru operatorii economici; - Provocările agenților economici în procesul de achiziții publice. 	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea capacității de elaborare a caietului de sarcini pentru desfășurarea achizițiilor publice de procurare a bunurilor, serviciilor și lucrărilor. - Creșterea calității documentelor depuse de către operatorii economici. 	
<p>La instruirii au participat 14 persoane.</p> <ul style="list-style-type: none"> • În luna noiembrie 2015 au fost desfășurate ateliere de lucru dedicate dialogului dintre utilizatorii și producătorii de date statistice din regiunile de dezvoltare Nord, Centru și Sud în cadrul proiectului UE „Îmbunătățirea statisticii regionale în Republica Moldova” (STATREG). Scopul acestor evenimente a fost inițierea comunicării 	<ul style="list-style-type: none"> - Creșterea numărului de antreprenori participanți la achizițiile publice. - Utilizarea optimă a datelor statistice și administrative de către utilizatori pentru o dezvoltare mai bună a regiunilor. 	

<p>între utilizatori și producători, oferind primele răspunsuri la întrebarea „care sunt nevoile utilizatorilor” și „cum pot fi ele satisfăcute de către producători”, „cum ar putea fi optimizată utilizarea datelor statistice și administrative”.</p> <p>La evenimente, cu excepția colaboratorilor ADR și experților proiectului STRATEG, au fost prezenți reprezentanți ai diverselor instituții locale și naționale cu rol de utilizator și producător de statistici regionale.</p>		
<p><i>Art.107 (2) 6.Realizarea obiectivului privind diminuarea disparităților locale, inter- și intraregionale prin acordarea suportului în implementarea proiectelor de dezvoltare regională, incluse în Documentul unic de program</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • În vederea realizării obiectivului privind diminuarea disparităților locale, inter și intra- regionale, a fost acordat suportul în implementarea a 24 de proiecte investiționale în sumă de 162,0 mln lei, inclusiv: <ul style="list-style-type: none"> - Regiunea de dezvoltare Nord: 6 proiecte în valoare de 45,2 mln lei. - Regiunea de dezvoltare Centru: 12 proiecte în valoare de 38,2 mln lei. Regiunea de dezvoltare Sud: 6 proiecte în valoare de 78,6 mln lei. 	<p>Asigurarea dezvoltării echilibrate a regiunilor de dezvoltare din RM.</p>	<p>Lipsa finanțării a contribuit la nefinalizarea proiectelor aflate pe rol și extinderea termenului de realizare a acestora.</p>
<p><i>Art.108 6.Cooperarea cu Academia de Administrare Publică și instituțiile de învățământ superior din țară pentru elaborarea și actualizarea programelor de instruire în domeniul dezvoltării regionale</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la conferința științifico-practică internațională “Consolidarea administrației publice locale: instrumente și mecanisme” realizată în cadrul proiectului instituțional “Consolidarea instituțională a administrației publice locale în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană”, și a proiectului comun internațional “Dezvoltarea competențelor instituțiilor responsabile de dezvoltarea regională”. <p>În cadrul conferinței s-au desfășurat activități de familiarizare cu metodologia planificării strategice.</p>	<p>Scoaterea în evidență a problemelor privind activitatea autorităților publice locale și consolidarea capacităților funcționale ale acesteia.</p>	
<p><i>Art.8 7.Realizarea schimbului de experiență cu țările partenere ale UE pentru preluarea bunelor practici în domeniul dezvoltării regionale</i></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea proiectului inițiat în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale al Poloniei “Expertise for the National Strategy for Regional Development 2015-2020”. 	<p>Experiența acumulată de structurile instituționale implicate în proces, oportunitățile deschise de partenerii externi, constată existența premiselor necesare pentru promovarea mecanismelor de implementare a politicii de dezvoltare regională în Republica Moldova la un nivel calitativ nou.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> Implementarea proiectului susținut de Ambasada Cehiei în Republica Moldova „Consolidarea capacităților administrației publice din RM - Regiunea de Sud”. 		
<ul style="list-style-type: none"> Activități în baza acordurilor de colaborare moldo-letone încheiate dintre APL, antreprenori, instituții de învățământ (inclusiv aspecte de mediu). 		

CAPITOLUL 21. SĂNĂTATEA PUBLICĂ

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **13 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **8 + 1 cu caracter continuu**
 Nr. de măsuri nerealizate – **4 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **1 act**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **69 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> Evaluarea sistemului de supraveghere și control al bolilor transmisibile. Elaborarea planului de acțiuni privind fortificarea și ajustarea sistemului de supraveghere a bolilor transmisibile la rețeaua europeană de supraveghere a bolilor transmisibile TESSY. 	<p>Consolidarea gradului de pregătire, instruire și supraveghere epidemiologică a bolilor transmisibile, în particular a HIV/SIDA, tuberculozei, infecțiilor sexual transmisibil, și hepatitei C și B, inclusiv prin interacțiuni cu Centrul European Pentru Prevenirea și Controlul Bolilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> Perfecționarea cadrului normativ pentru prevenirea și evitarea conducerii mijloacelor de transport în stare de ebrietate sau după agravarea stării de sănătate.
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Legii cu privire la controlul tutunului în lectură finală, conform prevederilor Convenției-cadru privind controlul tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății. 		<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.12 din 19 ianuarie 2009 „Pentru aprobarea Normelor privind examinarea medicală a conducătorilor de vehicule și a candidaților pentru obținerea permisului de conducere”.
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Raportului privind implementarea prevederilor Convenției-cadru privind controlul tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății (CCCT) și prezentarea acestuia în adresa Secretariatului CCCT. 		<ul style="list-style-type: none"> Instituirea Serviciului de consiliere și tratament pentru renunțare la fumat.

<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea Agenției de Transplant din Republica Moldova și asistență în armonizarea legislativă în materie de calitate și siguranță a substanțelor de origine umană. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea vizitei la Chișinău a experților din cadrul Centrului European de Prevenire și Control al Bolilor. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectului de ordin cu privire la sistemul de supraveghere și control al bolilor transmisibile cu ajustarea listei de boli transmisibile și evenimente de sănătate publică luate sub supraveghere. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectului anexei la proiectul de ordin privind implementarea definițiilor de caz în sistemul de supraveghere și control al bolilor transmisibile, cu ajustarea listei de boli transmisibile și evenimente de sănătate publică luate sub supraveghere (se referă la proiectul de ordin la Decizia 2000/96/CE). 		

CAPITOLUL 22. PROTECȚIA CIVILĂ

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **9 măsuri**

Nr. de măsuri realizate – **9 măsuri**

Nr. de măsuri nerealizate – **0 măsuri**

Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**

Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 –

Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **100 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
Participarea la 34 de evenimente naționale și internaționale (cursuri de instruire, seminare, vizite de lucru etc.), în total 441 de angajați instruiți.	<ul style="list-style-type: none"> - Consolidarea capacităților în domeniul de pregătire și răspuns la dezastru; - Efectuarea de schimb de experiență și în domenii ca gestionarea predisunerii la deșeuri radioactive, intervențiile la accidente CBRN, micșorarea riscului inundațiilor și adaptarea la schimbările climatice în bazinul râului Nistru, managementul consecințelor dezastrului, evaluarea riscului de incendiu, securitatea trans-atlantică, managementul dezastrului și asistența țării gazde în situații excepționale, managementul deșeurilor radioactive, SMURD, gestionarea 	

	riscului dezastrelor la nivel comunitar, etc	
<ul style="list-style-type: none"> Implementarea proiectului transfrontalier „Îmbunătățirea capacității de răspuns a Serviciului Mobil de Urgență, Reanimare și Descărcare (SMURD)” și desfășurarea conferinței de închidere a proiectului în perioada 16-18 decembrie 2015. Semnarea Planului de intervenție comună pentru asigurarea răspunsului în caz de urgență/dezastre/situații excepționale și pentru acordarea asistenței medicale de urgență din 18.08.2015. 	Asigurarea implementării proiectului la nivel național, cu desfășurarea activităților și evenimentelor de ce țin de implementarea acestuia.	
<p>Implementarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind ajutorul reciproc pentru intervențiile transfrontaliere în caz de urgențe medicale</p> <ul style="list-style-type: none"> Desfășurarea a 4 ateliere și grupuri de lucru și instruirea efectivului SPC SE, desfășurarea exercițiului SMURD cu implicarea reală a unui elicopter din România, semnarea Ordinului comun între Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor și Ministerul Sănătății - cu privire la aprobarea Procedurii de repatriere a cadavrelor. 	Desfășurarea activităților relevante în conformitate cu Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind ajutorul reciproc pentru intervențiile transfrontaliere în caz de urgențe medicale.	
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și aprobarea Metodologiei de evaluare a riscurilor la dezastre, cu aplicarea ulterioară a acesteia la toate nivelurile, prin Ordinul nr. 98 din 27.04.2015 cu privire la aprobarea „Recomandărilor metodice privind analiza situațiilor excepționale posibile la nivel de raion, municipiu, UTA Găgăuzia și impactul asupra populației, economiei și mediului ambiant”. Elaborarea și aprobarea prin Directiva Nr.136-d din 05.05.2015 „Cu privire la identificarea și evaluarea situațiilor excepționale posibile la nivel de raion, municipiu, UTA Găgăuzia” a metodologiei de evaluare a riscurilor la dezastre a fost Instalarea Atlasul Electronic de Riscuri Regionale (ERRA) pe serverele din Cehia și actualizarea permanentă a acestuia 		

<ul style="list-style-type: none"> • Semnarea Planului de realizare a Aranjamentului Administrativ pentru anii 2015-2016 între Direcția generală pentru asistență umanitară și protecție civilă a Comisiei Europene și Serviciul PC și SE al MAI privind cooperarea în domeniul protecției civile 	Organizarea a 2 seminare și exerciții în domeniul prevenirii accidentelor industriale, în cadrul cărora au participat 132 persoane din 3 state și 4 organizații internaționale.	
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea Centrului operativ de dispecerat republican al SPCSE al MAI ca punct național de contact 24/7 pentru structurile similare din UE 		
<ul style="list-style-type: none"> • Lansarea, la 11 noiembrie 2014, a Centrului de dirijare în situații excepționale al Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. 	<p>Funcționarea a trei zone de lucru: (i) sala de ședințe a Comisiei pentru Situații Excepționale, (ii) Centrul Național de Coordonare pentru reprezentanții ministerelor, responsabile de gestionarea situațiilor de criză și (iii) Dispeceratul Integrat pentru Apeluri de Urgență.</p> <p>În CODSE își va desfășura activitatea Comisia Națională pentru Situații Excepționale, grupurile de experți în cazul unor situații de proporții, iar serviciile de urgență 901, 902, 903 vor conlucra într-un spațiu comun.</p>	

CAPITOLUL 23. COOPERAREA ÎN MATERIE DE ÎNVĂȚĂMÎNT, FORMARE, MULTILINGVISM, TINERET ȘI SPORT

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **14 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **13 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **1 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **16 acte**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **93 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> • Instituirea a 2 Centre pilot de Evaluare a învățării non-formale și informale pentru experimentarea procesului de validare a învățării nonformale și informale (Centru de Excelență în Industria Alimentară) și Școala Profesională nr. 2. 	Obținerea calificărilor noi în procesul de muncă sau în cadrul altor activități non-formale.	
<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea Codului Educației prin Legea nr. 152 din 17.07.2014, Monitorul Oficial nr. 319-324 din 24.10.2014. 	Reconceptualizarea sistemului educațional național în vederea modernizării acestuia și racordării la standardele europene	
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a Codului Educației, care include 110 acte normative/acțiuni. <p>Dintre acestea pentru anul 2015 avem: 44 acțiuni realizate, 35 acțiuni în proces de realizare, și</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Crearea cadrului normativ și legislativ pentru punerea în aplicare a noului Cod al Educației; - Implementarea Codului Educației în termenele stabilite. 	

<p>0 acțiuni nerealizate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea Strategiei sectoriale prin HG nr.944 pe 14.11.2014 de dezvoltare pentru anii 2014-2020- Educația 2020. 	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea coordonării integrate a procesului de planificare strategică sectorială în domeniul educației; - Asigurarea dezvoltării continue a sistemului educațional național, bazându-se pe 3 piloni de bază: acces, echitate și relevanță. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Instituirea Inspectoratului Național Școlar pentru învățământul general, creat prin HG nr. 898 din 27.10.2014 	<p>Inspectoratul va realiza evaluarea învățământului general, acreditarea instituțiilor, promovînd prin aceasta conceptul de asigurarea a calității în învățământul general.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Crearea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, prin HG nr.652 din 13.08.2014 și HG nr.191 din 22.04.2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a ANACIP. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea și promovarea culturii calității în domeniul învățământului profesional tehnic, superior și în formarea continuă, contribuind la sporirea competitivității economice și coeziunii sociale în RM; - Asigurarea un sistem integrat, credibil, obiectiv și transparent de evaluare externă și acreditare a instituțiilor și a programelor de studii din învățământul profesional tehnic, superior și de formare continuă din RM; - Racordarea învățământului din RM la standardele și Linii Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European Comun al Învățământului Superior, stabilite de către Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA). 	
<ul style="list-style-type: none"> • Acreditarea internațională a programelor de studii la drept, științe ale educației, inginerie, medicină. 	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea conceptului de calitate a educației; - Recunoașterea internațională a instituțiilor de învățământ superior din RM, - Creșterea competitivității absolvenților din RM pe piața națională și internațională; - Facilitarea procesului de recunoaștere a actelor de studii obținute în R. Moldova - Acreditarea internațională a unor Agenții de Asigurare a Calității din România, Germania și Estonia pe parcursul anilor 2014-2015. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea externă a programelor de licență în Drept realizată de către ARACIS. 	<p>În rezultatul evaluării externe a programelor de Drept a fost acordată acreditarea acestora la 13 universități pentru o perioadă de 5 ani, pentru alte 3 programe de licență a fost retras dreptul de organizare a acestora.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea autonomiei universitare extinse pe cele 4 componente ale acesteia: organizațională, academică, a resurselor umane și financiară. 	<ul style="list-style-type: none"> - Libertatea Universităților în luarea deciziilor fapt ce condiționează sporirea calității educației; gestionarea eficientă a resurselor umane și materiale. 	

<ul style="list-style-type: none"> Evaluare externă (efectuată de către Asociația Europeană a Universităților) a situației privind gradul de implementare a autonomiei universitare în instituțiile din RM. 	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea dialogului cu piața muncii. 	
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea prin ordinul Ministrului nr.201 din 8.04.2015 a Conceptului de e-Admitere. 	<ul style="list-style-type: none"> Implementarea TI în educație; Implementarea unei soluții personalizate și flexibile pentru organizarea procesului de admitere în universități, care va economisi resurse financiare, umane și va asigura transparența procesului. 	
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Conceptului privind instruirea la distanță în Ședința Colegiului Ministerului Educației din 15.12.2015 		
<ul style="list-style-type: none"> Valorificarea oportunităților oferite de programele „Erasmus+” și „Maria Sklodowska Curie” <p>Notă: În 2015 în R. Moldova au fost implementate 4 proiecte Jean Monett obținute în cadrul Programului și continuă implementarea a 15 proiecte UE TEMPUS câștigate de către instituțiile de învățământ în perioada anterioară.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea mobilității academice, aceasta fiind unul dintre obiectivele procesului Bologna; Creșterea capacităților instituționale ale IÎS din RM; Racordarea ÎS din țară la standarde și valori europene; Participarea în circuitul academic internațional. 	
<ul style="list-style-type: none"> Dezvoltarea și implementarea Cadrului Național al calificărilor în învățământul superior, implicarea mediului de afaceri, parteneri sociali <p>Notă: A fost aprobat CNC-ul pentru învățământ superior pentru 143 calificări. Au fost editate 4 volume de calificări pe domenii/specialități. a fost editat cel de-al IV-lea volum pentru 17 domenii de formare profesională și 56 specialități. Metodologia Cadrului Național al Calificărilor în învățământul superior a fost aprobată prin ordinul ME nr. 989 din 17.09.2014.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Racordarea formării profesionale din RM la standardele europene; Recunoașterea actelor de studii, eliberate în RM pe arena internațională; Mobilitatea profesională și academică a cetățenilor. 	
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Metodologiei Cadrului Național al Calificărilor în învățământul secundar profesional și mediu de specialitate prin ordinul ME nr. 990 din 17.09.2014. 	<p>Metodologia servește cadru normativ pentru elaborarea și dezvoltarea CNC în Învățământul Profesional tehnic</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea Cadrului Național al Calificărilor pentru învățământul secundar profesional și mediu de specialitate <p>Notă: Au fost elaborate 54 de calificări profesionale, dintre care 14 la nivelul ÎPT secundar și 40 la nivelul ÎPT postsecundar. Guvernul în ședința din 9 decembrie 2015 a aprobat un nou Nomenclator al domeniilor de formare profesională, al specialiștilor și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Racordarea formării profesionale din RM la standardele europene; recunoașterea actelor de studii, eliberate în R. Moldova pe arena internațională; Mobilitatea profesională și academică a cetățenilor 	
<ul style="list-style-type: none"> Reconfigurarea rețelei de instituții din învățământul secundar profesional și mediu de specialitate pentru corelarea ofertei educaționale cu necesitățile pieței muncii <p>Notă: În temeiul Proiectului UE, au fost cartografiate toate - 97 de instituții de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Racordarea pregătirii profesionale la necesitățile pieței naționale; Eficiențizarea investițiilor în sistemul formării profesional tehnice; 	

<p>Prin HG nr.230 din 4 mai 2015 a fost aprobat <i>Planul de acțiuni pentru restructurarea rețelei de instituții de învățământ profesional-tehnic, anii 2015-2020</i>.</p> <p>Prin HG nr. 444 din 20 iulie 2015 au fost reorganizate 23 instituții ÎPT, printre care și create 5 Centre de excelență.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea Sistemului de Credite de Studii Transferabile în învățământul mediu de specialitate și în învățământul secundar – profesional 	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea cooperării interinstituționale din perspectiva facilitării mobilității academice și recunoașterii perioadelor de studiu realizate de persoane în diferite instituții de învățământ profesional tehnic sau a învățării pe parcursul întregii vieți; - Sporirea încrederii între furnizori de programe de formare profesională și a atractivității învățământului profesional tehnic prin asigurarea transparenței și transferul rezultatelor învățării. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea listei celor 10 Centre de Excelență, care urmează a fi create. În anul 2015, au fost create 5 Centre de excelență în domeniul Construcției, Transport, Industrie ușoară, Servicii și prelucrarea alimentelor, Informatică și tehnologii informaționale. • Aprobarea Planului de restructurare a rețelei și reorganizarea instituției de învățământ profesional tehnic (HG. nr.444 din 20 iulie 2015). 	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea performanței pregătirii profesionale în învățământul profesional tehnic; - Centre metodice și de consultanță pentru întreg sistemul ÎPT 	
<i>Domeniul tineretului</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020 și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia, prin Hotărârea Guvernului nr.1006 din 10.12.2014; • Implementarea proiectelor comune cu statele membre ale UE în vederea dezvoltării sectorului de tineret; • Implementarea prevederilor Acordului de parteneriat dintre Ministerul Tineretului și Sportului și Proiectul „Eastern Partnership Youth Regional Unit” (EPYRU) prin organizarea și desfășurarea mai multor acțiuni. 	<p>Stabilirea viziunilor precum și prioritățile de dezvoltare a politicilor de tineret până în anul 2020, fiind din punct de vedere al planificării strategice și abordării conceptuale, în aceeași linie cu programul UE Erasmus Plus;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Expertizarea și suport în dezvoltarea documentelor de politici ce vizează domeniul de tineret. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aprobarea proiectului de lege cu privire la tineret <p>Notă: Proiectul respectiv a fost elaborat și supus procesului de consultare publică, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Tineretului și Sportului și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md. Având Guvern în exercițiu, proiectul de act normativ nu poate fi transmis spre avizare, la moment. Odată cu instituirea unui nou Guvern procesul va fi reluat.</p>
<i>Domeniul sportului</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea participării organizațiilor și instituțiilor sportive la peste 150 de competiții și evenimente sportive organizate în țările UE. 		

CAPITOLUL 24. COOPERAREA ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚILOR DE CERCETARE, DE DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ ȘI DEMONSTRATIVE

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **17 acțiuni** (toate acțiunile au perioada de realizare 2014-2016)
 Nr. de măsuri realizate – **13 măsuri** (cu titlu "permanent")
 Nr. de măsuri nerealizate – **0 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **0 acte**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **100%**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<i>Dialogul politic și schimbul de informații științifice și tehnologice</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Suținerea Comisiei Europene pentru 15 proiecte în cadrul Programului ORIZONT 2020. <p>Notă: Au fost depuse peste 130 de propuneri în cadrul Programului Orizont pentru anii 2014-2015, care includ peste 180 de participanți din RM</p> <ul style="list-style-type: none"> 	<p>Facilitarea accesului corespunzător la programele respective ale părților</p> <p>Respectarea principiului dialogului politic conduce la creșterea rolului științei în RM.</p>	
Organizarea evenimentului "Noaptea Cercetătorilor 2015"		
<i>Creșterea capacității de cercetare și participarea entităților de cercetare ale Republicii Moldova la programele-cadru de cercetare ale UE</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Perfecționarea platformei instrumentelor funcționale pentru implementarea statutului de țară asociată la Programul ORIZONT 2020 	<p>Asumarea rolului principal în informarea comunității științifice de a participa în cadrul proiectelor și colaborărilor de nivel european. Participarea activă a reprezentanților oficiali ai comunității științifice și a experților naționali în Comitetele de Program ale Programului H2020</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Organizarea evenimentului de promovare „Science Slam”, 3 ediții în 2015 	<p>Promovarea Programului-Cadru HORIZON 2020 prin informarea și atragerea comunității științifice a RM spre înaintarea proiectelor de cercetare.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Desfășurarea acțiunii de promovare a Programului EURAXESS: "EURAXESS Road Show" a ajuns pentru prima dată și la Chișinău 	<p>- Promovarea Programului-Cadru HORIZON 2020 prin informarea și atragerea comunității științifice a Republicii Moldova spre înaintarea proiectelor de cercetare;</p> <p>- Sporirea dialogului dintre Republica Moldova și Comisia Europeană;</p> <p>- Promovarea participării eficiente în programele europene de cercetare și inovare;</p> <p>- Creșterea vizibilității științei în rîndul societății.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Organizarea evenimentelor de informare privind oportunitățile oferite de programul Orizont 2020 		
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea listei membrilor Diasporei științifice care au fost susținuți în cadrul proiectului comun cu OIM și prezentată Consiliului de Expertiză al AȘM pentru atragerea acestora în procesul de evaluare a proiectelor naționale și internaționale. 		
<ul style="list-style-type: none"> Informarea în regim permanent a Membrilor diasporei științifice cu privire la apelurile din cadrul H2020 și posibilitățile de participare comună cu 		

cercetătorii din RM		
Participarea RM la concursul multilateral de proiecte pentru țările din regiunea Dunării „Crearea și dezvoltarea rețelelor în domeniul cercetării și dezvoltării cu parteneri din regiunea Dunării”, lansat pe 24.06.2015, termen-limită de depunere: 18.09.2015, cu depunerea a 24 de proiecte.		

CAPITOLUL 25. COOPERAREA ÎN DOMENIUL CULTURII, AL POLITICII AUDIOVIZUALE ȘI AL MASS-MEDIA

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **15 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **13 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **2 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **3 acte**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **87 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<p><i>Elaborarea și aprobarea Programului de stat privind protejarea și promovarea patrimoniului cultural național inclus în listele UNESCO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Elaborarea și ajustarea Programului de stat la principiile internaționale de intervenții în cadrul comunităților pentru salvagardarea unui obicei, fără a aduce efecte secundare precum comercializarea excesivă sau lipsa acordului și implicarea comunităților respective (persoană, grup etc). 	<ul style="list-style-type: none"> Stabilirea modalităților durabile de protejare a obiceiului inclus în Lista UNESCO în decembrie 2013 și salvarea acestuia de la dispariție; Sporirea coeziunii sociale și rolul tinerilor în organizarea vieții culturale și perpetuarea tradițiilor 	<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea propunerilor de modificare și completare a Codului audiovizualului în scopul armonizării legislației la Directiva 2010/13/UE.
<p><i>Elaborarea studiului cu privire la situația cadrului legal și analiza situației cinematografiei în țările Parteneriatului Estic</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Elaborarea studiului de către Comisia Europeană (coordonator Terry Sandell), cu suportul Ministerului Culturii, ca activitate finanțată în cadrul Parteneriatului Estic. 	<p>Elaborarea și ajustarea la principiile internaționale de intervenții în cadrul comunităților pentru salvagardarea unui obicei, fără a aduce efecte secundare precum comercializarea excesivă.</p>	
<p><i>Crearea Centrului național de cinematografie și instituirea mecanismului de susținerea a coproducțiilor cinematografice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Hotărârii Guvernului nr.846 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii cinematografiei nr.116 din 03.07.2014. 		
<p><i>Aderarea Republicii Moldova la Programul Uniunii Europene „Europa Creativă”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Hotărârii Nr.104 din 27.03.2015 cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului dintre RM și UE privind participarea RM la Programul „Europa Creativă”. 	<p>Valorificarea economică a industriilor creative și creșterea competitivității la nivel național și european.</p>	

<p><i>Crearea Biroului Europa Creativă Moldova</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea prin Ordinul Ministerului Culturii numărul 135 din 29.06.2015 cu privire la activitatea și funcțiile Biroului Europa Creativă Moldova. 		
<p><i>Definitivarea cadrului legislativ și instituțional pentru conservarea și protejarea patrimoniului cultural național</i></p> <p>- Aprobarea prin HG nr.73 din 31.01.2014 a modelului fișei de avizare pentru (i) formularele de cereri pentru toate etapele de examinare a proiectelor privind edificarea sau intervenții de restaurare a monumentelor de for public și modelul Fișei de avizare; (ii) formularele de cereri pentru toate etapele de examinare a proiectelor privind intervențiile asupra monumentelor de arhitectură și în zonele construite protejate. Sunt aprobate prin ședința CNMI.</p>	<p>Cu ocazia ZEP 2015, au fost organizate în total circa 80 evenimente, în diferite localități ale țării (expoziții, spectacole, mese rotunde, au fost organizate excursii, ghidaje, lansări carte, master-clase, excursii, concursuri, tururi ghidate etc.), și circa 25 de situri deschise pentru public. În acest an pentru prima dată țările Europei au avut o temă comună pentru aceste celebrări – Patrimoniul industrial și tehnic. Astfel au fost organizate expoziții de peste hotare, cu exponate ale patrimoniului industrial, fiind sporită dimensiunea europeană a patrimoniului cultural al RM, inclusiv.</p>	
<p><i>Implementarea proiectului twinning – Suport pentru Ministerul Culturii al Republicii Moldova în dezvoltarea sistemului de protejare și management a patrimoniului cultural.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Finalizarea fișei proiectului finalizată de către Ministerul Culturii care a fost transmisă spre verificare/aprobare Delegației UE în Moldova, conform procedurii. 	<p>Implementarea Programului Europa Creativă în Moldova va contribui la:</p> <p>-susținerea capacității sectoarelor culturale și creative din Republica Moldova de a funcționa la nivel transnațional și internațional, precum și consolidarea capacității financiare a organizațiilor mici și mijlocii din sectoarele culturale și creative într-un mod sustenabil.</p> <p>De asemenea, Programul urmărește păstrarea, dezvoltarea și promovarea diversității lingvistice, culturale și a patrimoniului cultural al Europei, consolidarea competitivității sectoarelor culturale, inclusiv a audiovizualului, precum și susținerea cooperării în rețelele transfrontaliere.</p>	
<p><i>Dezvoltarea mecanismului de finanțare a proiectelor culturale implementate de organizațiile neguvernamentale</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • În vederea eficientizării și asigurării transparenței concursului pentru finanțarea din bugetul de stat a proiectelor culturale ale asociațiilor obștești pentru anul 2016, a fost creat și implementat un modul pe site-ul Ministerului Culturii pentru aplicarea on-line a proiectelor culturale și editoriale. Au fost depuse 109 dosare de către 38 organizații pe domeniile: Artă populară, muzeografie, Arte vizuale, Cinematografie, Cultură – comunități. 	<p>Facilitarea procesului de aplicare la Programul Uniunii Europene „Europa Creativă” de către operatorii culturali.</p>	
<p><i>Promovarea dosarelor pentru includerea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO.</i></p> <p>- Elaborarea și depunerea dosarului de nominalizare "Tehnicile tradiționale de realizare a scoarțel" la Biroul UNESCO de la Paris a, în comun cu România;</p>		

<p><i>Implementarea proiectelor bilaterale și transfrontaliere de integrarea patrimoniului cultural în proiecte de dezvoltare comunitară națională</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementarea proiectelor de restaurare și conservare a trei obiecte de patrimoniu: (1) Edificiul Muzeului Național de Artă al Moldovei; (2) Edificiul Sălii cu Orgă; (3) Construcția edificiului Teatrului Republican muzical-dramatic „Bogdan Petriceicu Hașdeu”; 	<p>Acordarea unui sprijin eficient orașelor pentru dezvoltarea unei abordări integrate, durabilă și participativă, ce sintetizează expertiza Consiliului Europei și a Organizației Patrimoniului Mondial în mobilizarea conservării patrimoniului ca o componentă reală de reînnoire urbană, dar și în stabilirea standardelor și a tehnicilor de cooperare și monitorizare</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectului de reabilitare a Vilei cu parc Mândâc, în parteneriat cu Ministerul Culturii al Poloniei; 		
<ul style="list-style-type: none"> • Acordarea asistenței metodice în implementarea proiectului de restaurare a Cetății Soroca „Bijuterii Medievale: Cetățile Hotin, Soroca, Suceava” în cadrul Programului Operațional Comun România–Ucraina–Republica Moldova 2007-2013. Proiectul finanțat de Uniunea Europeană a fost finalizat în anul 2015. 		
<ul style="list-style-type: none"> • Crearea colecției Bibliotecii Naționale din Moldova, Moldavica. 	<ul style="list-style-type: none"> - Conectarea la Biblioteca Europeană; - Crearea unei baze centrale de full-texte ale documentelor patrimoniale incluse în Registrul Programului Național “Memoria Moldovei”, www.moldavica.bnrm.md. - Diversificarea conținutului audiovizual din țară și asigurarea pluralismul surselor media difuzate în spațiul informațional din Republica Moldova. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea Deciziei CCA nr.167 din 14.11.14, ca urmare a examinării proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. 	<ul style="list-style-type: none"> - De la 1 iulie 2015, cel puțin 50% din volumul serviciilor de programe ale radiodifuzorilor vor constitui opere europene, dintre care cel puțin jumătate vor fi transmise în orele de maximă audiență; - Au fost aplicate avertizări publice la 2 posturi de televiziune. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea mecanismelor de promovare a difuzării posturilor europene pe piața audiovizuală din Republica Moldova. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sancționarea a 4 posturi de televiziune și suspendarea retransmisiei postului „Rossia 24” pînă la data de 01.01.2015. 	
<p>Aprobarea prin Decizia CCA 119 din 25.08.14 a <i>Conceptului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare din 30.11.14 în instituțiile audiovizualului din RM</i>, aprobarea prin Decizia CCA 9/48 din 09.04.15 a <i>Conceptului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale generale din 14.06.15</i>”, aprobată</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Impunerea măsurilor de asigurare a pluralismului social-politic de către fiecare radiodifuzor. - Asigurarea publicului cu informație pluralistă și veridică. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea și publicarea Ghidului privind cadrul normativ în domeniul audiovizualului din Republica Moldova. 		

<p>- Aprobarea prin Decizia CCA nr. 197 din 23.12.14, a completării Codului de conduită al radiodifuzorilor, cu prevederi privind asigurarea egalității de șanse a femeilor și bărbaților în domeniul audiovizualului.</p>		
<p>- Elaborarea de către CCA a <i>Proiectului de decizie cu privire la examinarea proiectului de Lege cu privire la modificarea și completarea Codului audiovizualului al RM</i> în vederea transpunerii Directivei 2010/13/UE.</p>		

CAPITOLUL 26. COOPERAREA CU SOCIETATEA CIVILĂ

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **3 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **2 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **1 măsură**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **N/A**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **67 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
Art. 134 Părțile stabilesc un dialog cu privire la cooperarea cu societatea civilă		
<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea implementării Legii voluntariatului prin instituirea Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat. În perioada 2014-2015, a fost acordat statutul de instituție gazdă a activității de voluntariat pentru 22 organizații nonguvernamentale și instituții publice. De asemenea, în perioada anilor 2014-2015, a fost asigurată organizarea și desfășurarea Festivalului Voluntarilor, ediția a XIII-a”, scopul proiectului fiind de a recunoaște public munca și meritele voluntarilor, cât și pentru a promova activitățile de voluntariat și a încuraja voluntariatul din țară. 	<p>A contribuit la recunoașterea activităților de voluntariat, cât și la punerea în aplicare a instrumentelor opționale de lucru în domeniul voluntariatului (carnete de voluntar, contracte de voluntar, certificate nominale, scrisoare de recomandare).</p>	
<i>Încurajarea stabilirii platformelor comune dintre Republica Moldova și statele membre ale UE care ar permite dezvoltarea și implementarea proiectelor comune dintre organizațiile societății civile</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Participarea la seminarul de lucru privind cooperarea între statele Grupului de la Vișegrad, România și statele Parteneriatului Estic, desfășurat în perioada 6-7.10.2015, în or.Praga (Cehia). În cadrul evenimentului a fost elaborat proiectul Planului de implementare a Memorandumului de cooperare în domeniul tineretului semnat între statele Grupului de la Vișegrad și ale Parteneriatului Estic la data de 22.06. 2015, în or. Bratislava (Slovacia). 	<p>A consolidat cooperarea în domeniul de tineret între Guvernele celor 10 state semnatare</p>	

<ul style="list-style-type: none"> Implementarea proiectelor comune cu statele membre ale UE în vederea dezvoltării sectorului de tineret, prin organizarea unui seminar privind participarea tinerilor din Europa de Est și Caucazul de Sud, care a reunit participanți din peste 10 țări (Armenia, Azerbaidjan, Austria, Estonia, Georgia, Germania, Ungaria, Republica Moldova, Polonia, România, Federația Rusă, Serbia, Slovacia). Totodată, Ministerul Tineretului și Sportului participă la promovarea campaniei „No hate Speech” – proiect al Consiliului Europei; 	<p>A contribuit la o mai mare integrare a politicilor de tineret naționale în cadrul celor regionale (europene) precum și a sporit rolul RM (inclusiv a organizațiilor societății civile și tinerilor) în regiune, prin oferirea unor bune practici și experiențe pozitive în sectorul de tineret</p>	
<p>Art. 135 Părțile promovează dialogul și cooperarea dintre actorii din cadrul societății civile ai celor două părți ca parte integrantă a relațiilor dintre UE și Republica Moldova</p>		
<p><i>1. Crearea mecanismelor inovatoare de promovare a participării organizațiilor societății civile la procesul decizional</i></p>		
<p>După semnarea AA, au fost demarate discuțiile cu privire la formarea Platformei Societății Civile în baza articolului 442 din AA. Au fost organizate 5 ședințe de lucru la care au participat reprezentanți ai organizațiilor nonguvernamentale (12 reprezentanți), sindicatelor (3 reprezentanți) și ai mediului de afaceri (3 reprezentanți). Rolul Guvernului a fost de a facilita cooperarea între cele trei ramuri ale societății civile, astfel încât să poată fi creată cu succes Platforma. Ca urmare a discuțiilor inițiate de Guvern, a fost creat un grup de inițiativă care a preluat responsabilitatea coordonării acestui proces. De asemenea, a fost asigurată comunicarea cu CESE în vederea facilitării creării Platformei. În acest sens pe parcursul anului 2015 au fost coordonate două misiuni de lucru ale CESE în Republica Moldova și a fost facilitată o întrevvedere a Prim-ministrului cu Președintele CESE în cadrul unei vizite la Bruxelles. În afară de aceasta, documentul de implementare a AA – Planul național de acțiuni pentru implementarea AA – a fost supus procedurii de consultare publică în vara anului 2014, ceea ce se încadrează în prevederile art. 11. alin. (4) a Legii nr. 239 din 13.11.2008.</p>	<p>Crearea Platformei Societății Civile va încheia în primul rând procesul de instituire a structurii instituționale prevăzute de AA. În al doilea rând, Platforma va oferi posibilitatea tuturor grupurilor de interes să se implice direct în mecanismul de implementare și monitorizarea a implementării AA prin intermediul raporturilor stabilite de Acord (art. 443): informarea cu privire la deciziile Consiliului de Asociere, posibilitatea de a face recomandări Consiliului de Asociere, contactele periodice și schimbul de opinii.</p>	<p>Prioritar pentru 2016 este organizarea primei reuniuni a Platformei Societății Civile RM – UE în primul trimestru al anului, în special înainte de reuniunea Consiliului de Asociere.</p>
<p><i>2. Crearea mecanismelor care să asigure accesibilitatea informației privind proiectele de decizii, sintezele recomandărilor și participarea organizațiilor societății civile la procesul decizional</i></p>		

<p>Accesul societății civile la informația ce ține implementarea AA se supune Legii cu privire la transparența în procesul decizional (Legea nr. 239/2008), textul AA, PNAAA și rapoartele de progres fiind publicate pe pagina oficială a MAEIE. Cu toate acestea, o realizare majoră în acest sens a fost deschiderea accesului pentru publicul larg la baza de date online care permite vizualizarea în timp real a raportării pe marginea realizării acțiunilor din PNAAA.</p>	<p>Asigurarea accesului societății civile la informația ce ține de implementarea AA va contribui nu doar la o monitorizare mai eficientă a punerii în practică a AA dar și la multiplicarea și diseminarea informației cu privire la conținutul AA, acțiunile întreprinse de Guvern, rezultatele obținute.</p>	<p>Prioritar pentru anul 2016 va fi identificarea mecanismului legal de publicare a deciziilor Consiliului de Asociere.</p>
<p><i>3. Desfășurarea evenimentelor de promovare a cooperării dintre Guvern și societatea civilă</i></p>		
<p>Cancelaria de Stat Pe parcursul anului 2015, au fost organizate două întâlniri între societatea civilă pentru a discuta inițiativele anticorupție și, respectiv, cele economice. Totodată, în luna mai a fost lansat concursul de actualizare a componenței Consiliului Național pentru Participare. În prezent, au loc discuții cu reprezentanții societății civile pentru sporirea rolului Consiliului Național pentru Participare în dialog cu administrația publică.</p> <p>MTS: Derularea unui Program anual de granturi dedicat dezvoltării sectorului neguvernamental de tineret, pentru a consolida cooperarea cu societatea civilă, prin implementarea, pe parcursul anilor 2014-2015 a 45 proiecte de tineret.</p>	<p>A crescut gradul de participare a organizațiilor societății civile la realizarea politicilor de stat precum și a gradului de cooperare cu instituțiile guvernamentale.</p>	<p>Prioritar pentru anul 2016 va fi implicarea cât mai activă a societății civile, în special prin intermediul Platformei Societății Civile RM – UE, în procesul de implementare a AA și mai ales în elaborarea Planului de acțiuni pentru perioada 2017 – 2020.</p>
<p><i>4. Consolidarea cooperării cu Comitetul Economic și Social European (CESE)</i></p>		
<p>După semnarea AA, MAEIE a menținut contactul permanent cu CESE în vederea facilitării creării Platformei Societății Civile stipulată în articolul 442 din AA. În acest sens pe parcursul anului 2015 au fost coordonate două misiuni de lucru ale CESE în Republica Moldova și a fost facilitată o întâlnire a Prim-ministrului cu Președintele CESE în cadrul unei vizite la Bruxelles.</p>	<p>Cooperarea cu CESE și promovarea contactelor cât mai frecvente cu societatea civilă din RM va facilita transferul de experiență și va consolida capacitățile societății civile în ce privește monitorizarea implementării AA și promovarea implicării active în deciziile luate în baza AA.</p>	<p>Prioritar pentru 2016 este formarea Platformei Societății Civile RM - UE</p>
<p><i>5. Valorificarea oportunităților Parteneriatului Estic în consolidarea societății civile, inclusiv cu suportul Platformei Naționale a Forumului Societății Civile al Parteneriatului Estic</i></p>		
<p>Promovarea mobilității și a schimburilor de tineret prin participarea Republicii Moldova în cadrul programelor Uniunii Europene „Eastern Partnership”, prin organizarea și desfășurarea mai multor instruirii, printre cele mai importante fiind Universitatea de vară „Check-in în</p>	<p>Proiectul „Eastern Partnership Youth Regional Unit” (EPYRU) a avut un efect benefic pentru Republica Moldova în domeniul de tineret, atât în regiune (6 state ale ale EaP), cât și a beneficiat de suport și consultanță din partea UE</p>	

<p>Moldova”, la care au participat 25 de tineri; Școala europeană de vară „ASTRA”, care a întrunit 42 de tineri din Republica Moldova, România și Ucraina, sprijinirea proiectului Chișinău Youth Orchestra, acțiune care a întrunit 73 de tineri muzicieni instrumentiști ce își fac studiile în România, SUA, Marea Britanie, Belgia, Elveția, Filanda, Ucraina, Federația Rusă.</p> <p>Implementarea prevederilor Acordului de parteneriat dintre Ministerul Tineretului și Sportului și Proiectul „Eastern Partnership Youth Regional Unit” (EPYRU) prin organizarea și desfășurarea mai multor acțiuni, printre cele mai importante fiind: workshop-ul național cu genericul „Dezvoltarea capacităților instituționale ale administrației publice locale privind structurile reprezentative de participare ale tinerilor la elaborarea și implementarea politicilor de tineret”, la care au participat circa 50 persoane, reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ONG-uri, centre de resurse pentru tineri, reprezentanți ai Consiliilor locale ale tinerilor; Conferința națională cu genericul „Dezvoltarea cooperării intersectoriale în domeniul politicilor de tineret”, care a reunit 50 de reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ONG-uri, centre de resurse pentru tineri, precum și experți din cadrul Programului nominalizat;</p>		
--	--	--

CAPITOLUL 27. COOPERAREA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI ȘI AL PROMOVĂRII DREPTURILOR COPILULUI

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **7 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **5 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **2 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **71 %**

REALIZĂRI	IMPACT	RESTANȚE
<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea Hotărârii CNAJGS nr. 7 din 24.02.2015 privind aprobarea (i) Standardelor de calitate a activității avocaților pe cauzele cu implicarea copiilor victime ale infracțiunilor; (ii) Standardelor de calitate a activității avocaților pe cauzele cu implicarea copiilor martori ai infracțiunilor; (iii) Standardelor de calitate a activității avocaților pe cauzele cu implicarea copiilor în conflict cu legea. 		<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea proiectului de lege pentru ajustarea cadrului legal privind prevenirea și combaterea abuzului și exploatării sexuale online a copiilor.

<ul style="list-style-type: none"> PG a contribuit la elaborarea Ghidului intervievatorului de audiere in spatii special amenajate a copiilor victime sau martori ai infractiunilor. 	<p>Specializarea procurorilor în cauzele cu participarea minorilor, fiind o categorie mai specială de participanți în procesul penal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea proiectului de lege privind indemnizațiile pentru creșterea copiilor
<ul style="list-style-type: none"> Prin Ordinul Procurorului General nr.25/25 din 03.08.2015 și a Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.619/25 din 02.09.2015 a fost aprobat Ghidul cu privire la instrumentarea cauzelor cu copii victime/martori ai infractiunilor, fiind adus la cunoștința autorităților naționale vizate – MAI, Consiliul național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat. <p>PG a avizat „<i>MODELUL sistemului de justiție prietenos copilului victima/martor al infractiunilor cu caracter sexual, a violentei domestice și traficului de ființe umane, care nu a împlinit vârsta de 14 ani</i>”</p>	<p>Ghidul metodologic constituie un instrument de aplicare a normelor Codului de procedură penală, în spiritul standardelor naționale și internaționale existente în domeniul drepturilor copilului, în procesul audierii în condiții speciale a copiilor victime/martori ai infractiunilor, pentru prevenirea revictimizării lor.</p> <p>Prevederile ghidului vizează implicarea/interacțiunea profesioniștilor, inclusiv ofițerul de urmărire penală, procurorul, judecătorul, intervievatorul, apărătorul precum și altor participanți indicați, în vederea bunei desfășurări a procesului de audiere a copilului victimă/martor al infractiunii.</p> <p>Broșurile conțin informații și sfaturi pentru copiii care vor depune mărturie, precum și pentru părinți, tatori și alte persoane care însoțesc copiii pentru a depune mărturie.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Adoptarea Legii nr.163 din 18.07.2014 pentru modificarea și completarea CPP al RM. Adoptarea modificărilor în art. 6, 110/1, art. 115 și art.371 din CPP. 	<p>Asigurarea unor condiții pentru tratament prietenos copiilor victime/martori ai infractiunilor, în acest fel prevenind revictimizarea lor pe măsura implicării în proces, din partea sistemului justiției penale.</p> <p>Concomitent influențează pozitiv procesul de acumulare a probatoriului pe caz.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea tabelului uniformizat de indicatori pentru colectarea datelor statistice privind minorii. 	<p>Va permite colectarea amplă a datelor și informațiilor, atât despre minorii aflați în conflict cu legea, cât și despre minorii aflați în contact cu legea.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Strategiei Naționale pentru protecția copilului pentru anii 2014-2020 prin HG nr. 434 din iunie 2014. Sub egida Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei este în curs de elaborare Planul de Acțiuni. 	<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea unor acțiuni coordonate, la nivel național, privind protecția copilului; - Sprijin acordat copiilor aflați în dificultate; - Promovarea educației incluzive. 	
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea pe 02.12.2015 de către Guvern a Planului de Acțiuni pentru implementarea Programului de dezvoltare a educației incluzive 		
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea prin Ordinul 559 din 12 iunie 2015 a Instrucțiunii și Planului de acțiuni cu privire la Prevenirea și Combaterea abandonului și absenteismului școlar. 		
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea <i>Metodologiei de monitorizare a programelor audiovizuale</i> pentru evaluarea modului în care este respectată legislația RM cu privire la asigurarea drepturilor și protecției copilului, prin Decizia CCA nr.74 din 12.06.14. 		
<ul style="list-style-type: none"> Aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Consultativ Național al Copiilor de pe lângă Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, prin Ordinul nr.157 din 10 octombrie 2014 a Ministrului 	<ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea unui cadru participativ pentru copii, care să optimizeze oportunitățile lor de participare și implicare în procesele decizionale; - Respectarea drepturilor copilului în sistemul de protecție 	

muncii, protecției sociale și familiei.	socială, în particular dreptul la familie.	
<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea bazei electronice de date privind evidența apelurilor, conținutul acestora și intervențiile realizate. • Elaborarea logo-ului serviciului de asistență telefonică gratuită pentru copii. 		

CAPITOLUL 28. PARTICIPAREA LA AGENȚIILE ȘI PROGRAMELE UNIUNII

Nr. de măsuri ce urmau a fi realizate în 2014-2015 – **2 măsuri**
 Nr. de măsuri realizate – **2 măsuri**
 Nr. de măsuri nerealizate – **0 măsuri**
 Nivelul de armonizare a *acquis*-ului conform AA în % din total – **N/A**
 Nr. de acte aprobate/adoptate conform PNA AA 2014-2016 – **3 acte**
 Nivelul de realizare a acțiunilor în % - **100 %**

REALIZĂRI

- Semnarea la data de 18 martie 2015 a Acordului între RM și UE privind participarea RM la Programul UE „*Europa Creativă*”, ratificat de către Parlament la 9 aprilie 2015 și a intrat în vigoare la 11 mai 2015.
- Semnarea la data de 01.07.2014 a Acordului între RM și UE privind participarea RM la *Programul-cadru al Uniunii pentru cercetare și inovare – Horizon 2020*, ratificat de către Parlament la 17 iulie 2014 și intrat în vigoare la 6 august 2014.
- Semnarea Acordului între RM și UE privind participarea RM la *Programului pentru Competitivitatea Întreprinderilor și a Întreprinderilor Mici și Mijlocii 2014 – 2020 (COSME)*, ratificat de către Parlament la 20 februarie 2015 și intrat în vigoare la 7 aprilie 2015.